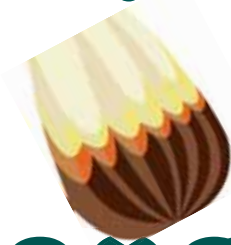

น้ำดื่มสะอาด

น้ำดื่มสะอาด

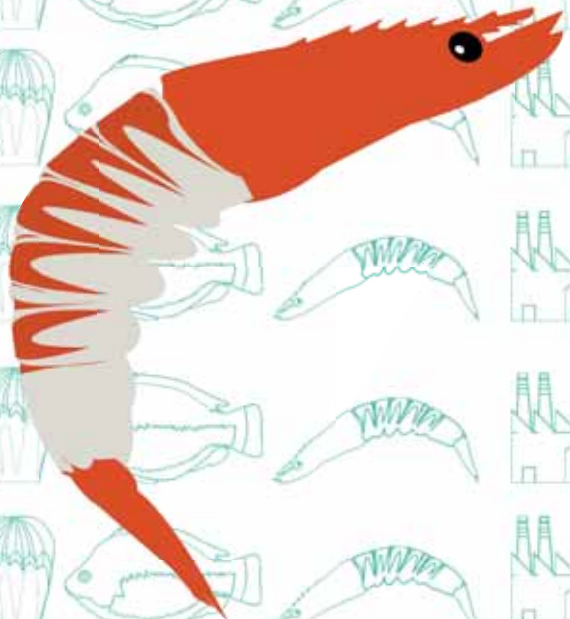

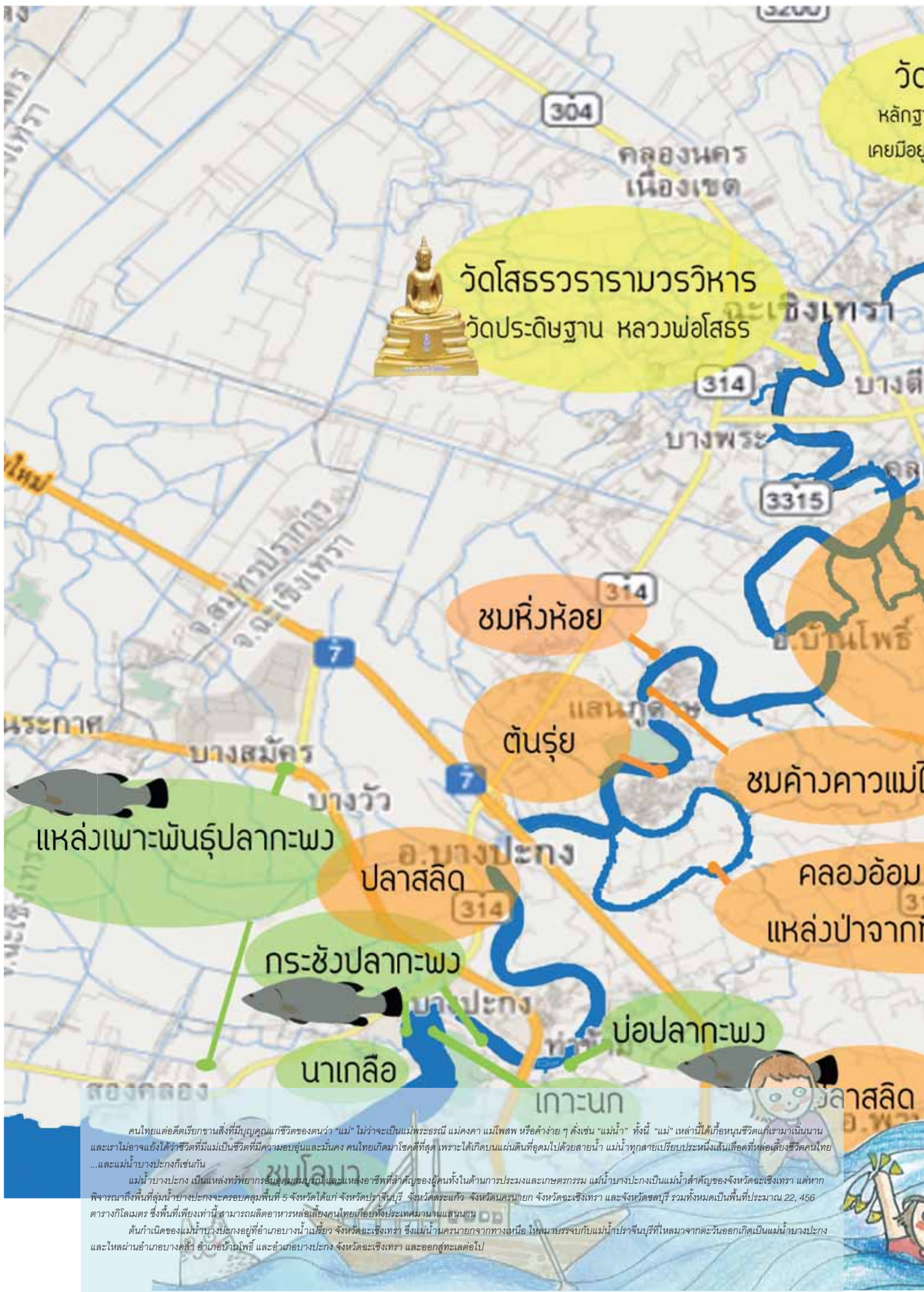
น้ำดื่ม

อุตสาหกรรม

น้ำดื่ม

โครงการทำเรื่อง

วัดโสธรวารามวรวิหาร
วัดประดิษฐาน หลวงพ่อโสธร

ชมหิ่งห้อย

ต้นรุ่ม

ชมค้างคาวแม่ไก่

คลองอ้อม

แหล่งป่าจาก

แหล่งเพาะพันธุ์ปลากะพง

ปลาสด

กระชังปลากะพง

บ่อปลากะพง

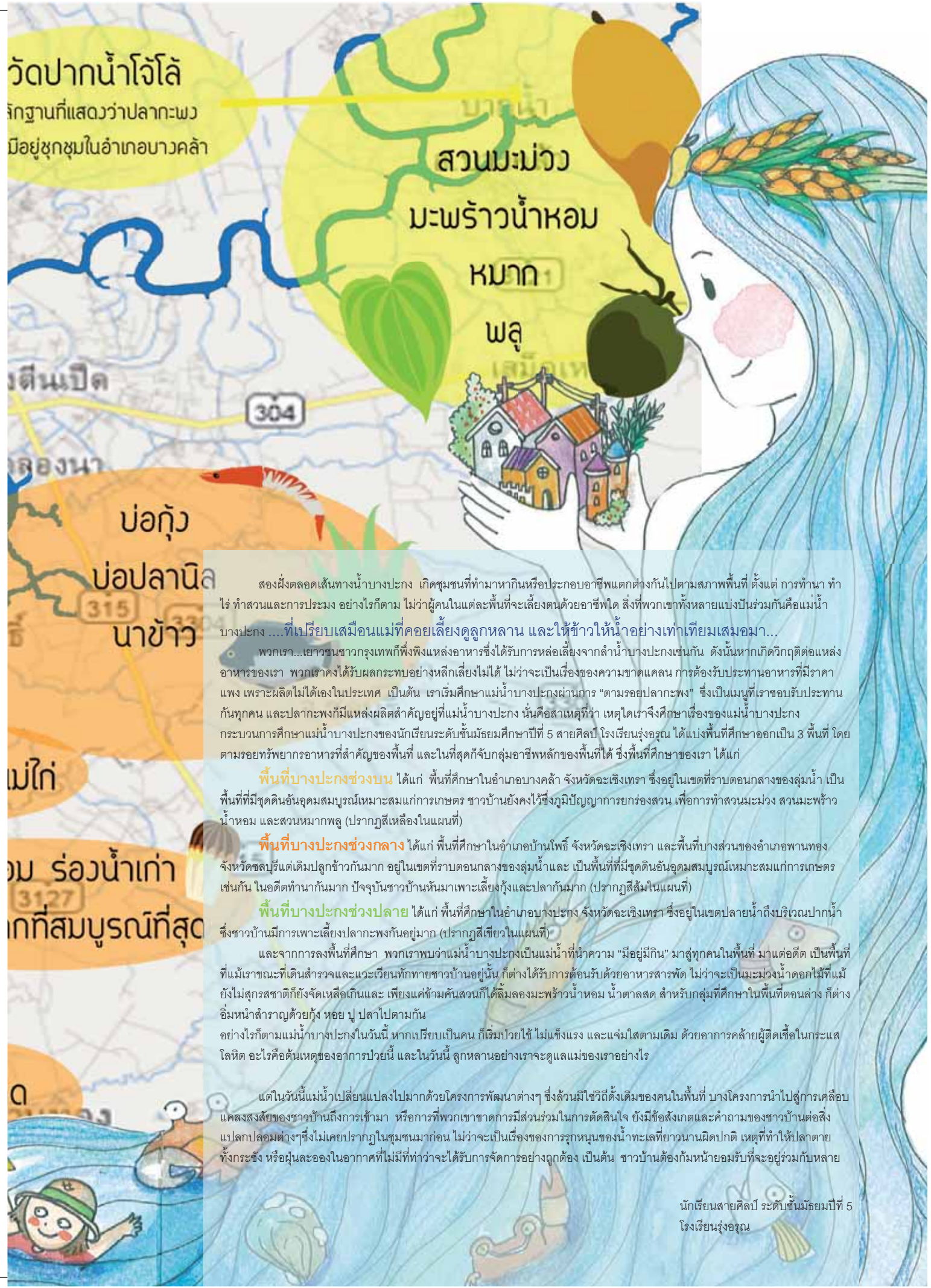
นาเกลือ

ปลาสด

คนไทยแต่อดีตเรียกขานสิ่งที่มีบุญคุณแก่ชีวิตของตนว่า "แม่" ไม่ว่าจะเป็นแม่พระธรณี แม่คงคา แม่โพสพ หรือค่างต่างๆ ดังเช่น "แม่น้ำ" ทั้งนี้ "แม่" เหล่านี้ได้เกื้อหนุนชีวิตแก่เรามาเป็นนาน และเราไม่อาจอ้างได้ว่าชีวิตที่มีแม่เป็นชีวิตที่มีความอบอุ่นและมั่นคง คนไทยเกิดมาโชคดีที่สุด เพราะได้เกิดบนแผ่นดินที่อุดมไปด้วยสายน้ำ แม่น้ำทุกสายเปรียบประหนึ่งเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงชีวิตคนไทย...และแม่น้ำบางปะกงก็เช่นกัน

แม่น้ำบางปะกง เป็นแหล่งทรัพยากรอันอุดมสมบูรณ์ และแหล่งอาชีพที่สำคัญของผู้คนทั้งในด้านการประมงและเกษตรกรรม แม่น้ำบางปะกงเป็นแม่น้ำสำคัญของจังหวัดฉะเชิงเทรา แต่หากพิจารณาถึงพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกงจะครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัดได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดนครนายก จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี รวมทั้งหมดเป็นพื้นที่ประมาณ 22, 456 ตารางกิโลเมตร ซึ่งพื้นที่เพียงเท่านั้น สามารถผลิตอาหารหล่อเลี้ยงคนไทยเกือบทั้งประเทศมานานแสนนาน

ต้นกำเนิดของแม่น้ำบางปะกงอยู่ที่อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งแม่น้ำนั้นครานายจากทางเหนือ ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำปราจีนบุรีที่ไหลมาจากตะวันตกเกิดเป็นแม่น้ำบางปะกง และไหลผ่านอำเภอบางคล้า อำเภอบ้านโพธิ์ และอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และออกสู่ทะเลต่อไป

วัดปากน้ำโจ๊โล
หลักฐานที่แสดงว่าปลาจะพง
มีอยู่ชุกชุมในอำเภอบางคล้า

สวนมะม่วง
มะพร้าวน้ำหอม
หมาก
ผลไม้

บ่อแก้ว
บ่อปลานิล
นาข้าว

บ่อไก่
บ่อ ร่อนน้ำเก่า
บ่อที่สมบูรณ์ที่สุด

สองฝั่งตลอดเส้นทางน้ำบางปะกง เกิดชุมชนที่ทำมาหากินหรือประกอบอาชีพแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่ ตั้งแต่ การทำนา ทำไร่ ทำสวนและการประมง อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าผู้คนในแต่ละพื้นที่จะเลี้ยงตนด้วยอาชีพใด สิ่งที่พวกเขาทั้งหลายแบ่งปันร่วมกันคือแม่น้ำบางปะกง ... ที่เปรียบเสมือนแม่ที่คอยเลี้ยงดูลูกหลาน และให้ข้าวให้น้ำอย่างเท่าเทียมเสมอมา...

พวกเขา...เยาวชนชาวกรุงเทพฯ ที่พึ่งพึ่งแหล่งอาหารซึ่งได้รับการหล่อเลี้ยงจากน้ำบางปะกงเช่นกัน ดังนั้นหากเกิดวิกฤตต่อแหล่งอาหารของเรา พวกเขาจะได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความขาดแคลน การต้องรับประทานอาหารที่มีราคาแพง เพราะผลิตไม่ได้เองในประเทศ เป็นต้น เราเริ่มศึกษาแม่น้ำบางปะกงผ่านการ “ตามรอยปลาจะพง” ซึ่งเป็นเมนูที่เราชอบรับประทานทุกคน และปลาจะพงก็มีแหล่งผลิตสำคัญอยู่ที่แม่น้ำบางปะกง นั่นคือสาเหตุที่ว่า เหตุใดเราจึงศึกษาเรื่องของแม่น้ำบางปะกง กระบวนการศึกษาแม่น้ำบางปะกงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สายศิลป์ โรงเรียนรุ่งอรุณ ได้แบ่งพื้นที่ศึกษาออกเป็น 3 พื้นที่ โดยตามรอยทรัพยากรอาหารที่สำคัญของพื้นที่ และในที่สุดก็จับกลุ่มอาชีพหลักของพื้นที่ได้ ซึ่งพื้นที่ศึกษาของเรา ได้แก่

พื้นที่บางปะกงช่วงบน ได้แก่ พื้นที่ศึกษาในอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งอยู่ในเขตที่ราบตอนกลางของลุ่มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีชุดดินอันอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเกษตร ชาวบ้านยังคงไว้ซึ่งภูมิปัญญาการกรองสวน เพื่อการทำสวนมะม่วง สวนมะพร้าว น้ำหอม และสวนหมากพลู (ปรากฏสีเหลืองในแผนที่)

พื้นที่บางปะกงช่วงกลาง ได้แก่ พื้นที่ศึกษาในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และพื้นที่บางส่วนของอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีแต่เดิมปลูกข้าวกันมาก อยู่ในเขตที่ราบตอนกลางของลุ่มน้ำและ เป็นพื้นที่ที่มีชุดดินอันอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเกษตรเช่นกัน ในอดีตทำนากันมาก ปัจจุบันชาวบ้านหันมาเพาะเลี้ยงกุ้งและปลากันมาก (ปรากฏสีส้มในแผนที่)

พื้นที่บางปะกงช่วงปลาย ได้แก่ พื้นที่ศึกษาในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งอยู่ในเขตปลายน้ำถึงบริเวณปากน้ำ ซึ่งชาวบ้านมีการเพาะเลี้ยงปลาจะพงกันอยู่มาก (ปรากฏสีเขียวในแผนที่)

และจากการลงพื้นที่ศึกษา พวกเราพบว่าแม่น้ำบางปะกงเป็นแม่น้ำที่นำความ “มีอยู่มีกิน” มาสู่ทุกคนในพื้นที่ มาแต่อดีต เป็นพื้นที่ที่แม้เราขณะที่เดินสำรวจและแวะเวียนทักทายชาวบ้านอยู่นั้น ก็ต่างได้รับการต้อนรับด้วยอาหารสารพัด ไม่ว่าจะเป็นมะม่วงน้ำดอกไม้ที่แม้ยังไม่สุกรสชาติก็ยังจัดเหลือเกินและ เพียงแค่ข้ามคันสวนก็ได้ลิ้มลองมะพร้าว น้ำหอม น้ำตาลสด สำหรับกลุ่มที่ศึกษาในพื้นที่ตอนล่าง ก็ต่างอึ้งหน้าสำราญด้วยกุ้ง หอย ปู ปลาไปตามกัน อย่างไรก็ตามแม่น้ำบางปะกงในวันนี้ หากเปรียบเป็นคน ก็เริ่มป่วยไข้ ไม่แข็งแรง และแจ่มใสตามเดิม ด้วยอาการคล้ายผู้ติดเชื่อในกระแสโลหิต อดไร้คือต้นเหตุของอาการป่วยนี้ และในวันนี้ ลูกหลานอย่างเราจะดูแลแม่ของเราอย่างไร

แต่ในวันนี้แม่น้ำเปลี่ยนแปลงไปมากด้วยโครงการพัฒนาต่างๆ ซึ่งล้วนมีชีวิตดั้งเดิมของคนในพื้นที่ บางโครงการนำไปสู่การเคลื่อนดินลงสลายของชาวบ้านถึงการเข้ามา หรือการที่พวกเขาขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ยังมีข้อสังเกตและคำถามของชาวบ้านต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างซึ่งไม่เคยปรากฏในชุมชนมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกรรูกหนูนอนน้ำทะเลที่ยาวนานผิดปกติ เหตุที่ทำให้ปลาตายทั้งกระชัง หรือฝูงละอองในอากาศที่ไม่มีที่ท่าว่าจะได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เป็นต้น ชาวบ้านต้องก้มหน้ายอมรับที่จะอยู่ร่วมกับหลาย

นักเรียนสายศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนรุ่งอรุณ

แหล่งอาหารกับนิคมอุตสาหกรรมและโครงการท่าเรือ

ที่ปรึกษา

อาจารย์การนิ สวัสดิ์รักษ์
อาจารย์สมพร เพ็ญคำ
อาจารย์สุภากรณี มาลัยลอย
ชนิษฐา แซ่เอี้ยว
สุนันทา ปิณะกาโน

คณะบรรณาธิการ

ครูปรมปรีดี หาญกนก
คณะนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 1 สายศิลป์ โรงเรียนรุ่งอรุณ

เนื้อหาข้อมูล

กฤตณัฐ พจนาเกษม
โชติมีดวง อรานุกุล
ณัฐอร เนียมกนอม
นภัสสร เรืองศิริ
พินทุสร จันทรานุกวัฒน์
รมิตา สิงห์แก้ว
อรพิชญ์ หลิว

ข้อมูลภาคสนามและภาพ

กฤตณัฐ พจนาเกษม
โชติมีดวง อรานุกุล
ณัฐอร เนียมกนอม
นภัสสร เรืองศิริ
รมิตา สิงห์แก้ว
อรพิชญ์ หลิว

กราฟฟิกและรูปเล่ม

กฤตณัฐ พจนาเกษม
รมิตา สิงห์แก้ว
อัศนี ลลิตนันทวัฒน์

ศิลปกรรม

นภัสสร เรืองศิริ
อภิชญา จัปส์วิไล

ประสานงานและประชาสัมพันธ์

โชติมีดวง อรานุกุล

สื่อและเผยแพร่

กฤตณัฐ พจนาเกษม

ขอขอบคุณ

ชาวบ้าน หมู่บ้านชาวลำภู ตำบลบางซ่ง อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
โรงเรียนบ้านบางหัก กลุ่มเครือข่ายแม่พระธรณี

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย

ศูนย์ประสานงานการพัฒนาระบบและกลไกการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
ชั้น 3 อาคารสุขภาพแห่งชาติ 88/39 ม.4 ก.ป๊อานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

พิมพ์ที่

บริษัท แปลนพรีนตีง จำกัด
346 ซ.ไสยสุวรรณ ต.ประจักษ์ฯ 1
แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800
โทรศัพท์ 02-587-1377

พิมพ์เมื่อ

พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน 2555 จำนวน 1,000 เล่ม

ค ๐ ๑ ๐

แหล่งอาหารกับนิคมอุตสาหกรรม

แม่น้ำบางปะกงเกิดจากการบรรจบกันของแม่น้ำนครนายกและแม่น้ำปราจีนบุรีที่อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรีไหลผ่านพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยรังสรรค์ความอุดมสมบูรณ์ให้แก่พื้นที่สร้างชีวิต สร้างวิถีชุมชน สร้างรายได้ และสร้างการพึ่งพาตนเองให้แก่ชุมชนมาช้านาน ชีวิตสองฝั่งแม่น้ำนี้ดำเนินไปด้วยวิถีที่งดงามเสมอมา

ในร่างรายงานฉบับนี้ได้นำเสนอศักยภาพทางอาหารของพื้นที่ตัวอย่างในเขตลำน้ำบางปะกงช่วงกลาง ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาของพวกเขา นั่นคือ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทราและอำเภอกันตัง จังหวัดชลบุรี พื้นที่ดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ เราพบป่าจากที่หนาแน่นตลอดริมฝั่งซ้ายน้ำในบริเวณคลองอ้อมของพื้นที่ศึกษา ซึ่งป่าจากนี้ นอกจากจะเป็นที่อนุบาลสัตว์น้ำตามธรรมชาติแล้ว ยังเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของท้องถิ่นนี้ จึงไม่ต้องแปลกใจที่ “จาก” กลายเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา

นอกจากนี้ผู้คนประกอบอาชีพสอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำทั้งปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์ แต่ที่โดดเด่นในวันนี้คือการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

เมื่อทุกสิ่งมีความเปลี่ยนแปลง แม่น้ำบางปะกงก็ต้องประสบความจริงนี้เช่นกัน ในวันนี้ความอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำบางปะกงลดลงเรื่อย ๆ ด้วยเหตุหลายประการ อันพลิกโฉมแม่น้ำที่เคยใสสะอาดให้ปนเปื้อนมลพิษ หลากหลายชีวิตที่พึ่งพาอาศัยอยู่กับแม่น้ำสายนี้ สูญเสียวิถี ภูมิปัญญาเดิม รายได้ สุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เคยร่มรวยและงดงาม

ทรัพยากรอาหาร....กุ้ง หอย ปู ปลา จาก รุ่ย ข้าว ผลไม้...ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อพวกเขาได้ทำการศึกษา และเรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นกับสายน้ำแห่งนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นในใจของพวกเขา คือ ความเป็นห่วงและเสียดาย ใน “ชุมชนทรัพยากรอาหาร” ของประเทศไทยแห่งนี้

การทำร่างรายงานฉบับนี้จึงถ่ายทอดมุมมองของเยาวชนคนไทยกลุ่มหนึ่งที่อาศัยบนผืนดินนี้ ผืนดินเดียวกับชาวบ้านผู้พึ่งพิงลำน้ำบางปะกงโดยตรง ซึ่งความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมโยงของลำน้ำบางปะกง คงไม่ใช่เป็นเพียงเรื่องของคนในลุ่มน้ำบางปะกงเท่านั้นที่จะเข้ามาร่วมแก้ไข แต่เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน แม้จะเป็นเพียงเยาวชนอย่างพวกเขา

นักเรียนระดับชั้น ม.5 สายศิลป์
โรงเรียนรุ่งอรุณ

เพลง บางปะกง

ศิลปิน เพ็ญศรี พุ่มชูศรี
เนื้อร้อง - กำบว นคร มงคลายน

ฝั่งซ้ายน้ำบางปะกง
ใกล้จะค่ำลงแล้วหนา
คราใกล้สนธยา
แดดจวนลับลงรำไร
ตื่นใจดั่งยลสวรรค์
ธรรมชาติยามสายัณห์

ยามแสงอาทิตย์อัสดง
แต่บางปะกงนั้นยังคงสวยงามตา
ยิ่งพาให้เราสุขสันต์
มองเห็นเรือน้อยล่องลอยไป
เยือกเย็นสายลมพลิ้วพรมอย่างนี้ทุกวัน
ได้เห็นแล้วลืมไม่ลง

แม้้นจากไปอยู่ไกลแสน
ที่เคยปักใจลุ่มหลง
ชายฝั่งบางปะกง
ไอ้งามแท้บางปะกง
ก็คงสุดกล่าวคำเฉลย
เพลงนี้กล่าววิเปรย

ก็ไม่ขอลืมแดน
จะเฝ้าแต่ฝันถึงอาทิตย์อัสดง
นั้นลืมไม่ลงแน่เอย
ใครได้เห็นเมื่ออัสดง
ยากจะกล่าวชมให้สมความงามนั้นเลย
ไม่ถึงแม้เพียงครั้งเดียว

แม้้นจากไปอยู่ไกลแสน
ที่เคยปักใจลุ่มหลง
ชายฝั่งบางปะกง
ไอ้งามแท้บางปะกง
ก็คงสุดกล่าวคำเฉลย
เพลงนี้กล่าววิเปรย

ก็ไม่ขอลืมแดน
จะเฝ้าแต่ฝันถึงอาทิตย์อัสดง
นั้นลืมไม่ลงแน่เอย
ใครได้เห็นเมื่ออัสดง
ยากจะกล่าวชมให้สมความงามนั้นเลย
ไม่ถึงแม้เพียงครั้งเดียว

สารบัญ

บทที่	หน้า
ก รายชื่อผู้จัดทำ	1
ข คำนำ	2
ค เพลง	3
ง สารบัญ	4
รู้จักพื้นที่ศึกษา	5 - 6
แม่น้ำที่หล่อเลี้ยง	7 - 8
ลูกหลานพึ่งพาตัวเอง	9 - 10
เติบโตจากบ้านที่มั่นคง	11 - 12
เกิดอะไรกับแม่ของเรา	13 - 14
นิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือ	15 - 16
ลูกหลานดูแลแม่	17 - 18
ขอให้แม่แข็งแรง	19 - 20
โชคดีแค่ไหนที่มีแม่น้ำบางปะกง	21 - 22
เด็กวอน... ถ้ามommyใหญ่	23 - 24

ทำความรู้จัก : พื้นที่รอยต่อ

'อำเภอบ้านโพธิ์' จังหวัดฉะเชิงเทรา 'อำเภอพานทอง' จังหวัดชลบุรี

อำเภอบ้านโพธิ์

ทิศเหนือ ติดกับอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอบางคล้าและอำเภอแปลงยาว

ทิศใต้ ติดกับอำเภอบางปะกง อำเภอพนัสนิคมและอำเภ�팠านทอง จังหวัดชลบุรี

ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอบางปะกง และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอพานทอง

ทิศเหนือ ติดกับอำเภอบางปะกงและอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันออก ติดกับอำเภพนัสนิคม

ทิศใต้ ติดกับอำเภอบ้านบึง

ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอเมืองชลบุรี

อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเขตติดต่อทางทิศใต้ กับ อำเภ�팠านทอง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำบางปะกงไหลผ่านกลางอำเภอบ้านโพธิ์ ได้รับอิทธิพลจากน้ำเค็มในช่วงหน้าแล้ง ซึ่งน้ำเค็มจะรุกเข้ามาส่วนในของแม่น้ำบางปะกง ก่อให้เกิดป่าจากที่สมบูรณ์ พบหนาแน่นสองริมฝั่งแม่น้ำ ก่อเกิดอาชีพดั้งเดิมที่สร้างรายได้แก่คนในพื้นที่มาช้านาน นั่นคือ อาชีพรับจ้างตัดจากเพื่อขายลูกจาก หรือใบจาก รวมทั้งอาชีพทำดับจาก ซึ่งถูกยกย่องว่าเป็นดับจากที่หนาน และมียาจาก

พื้นที่นี้ยังมีความอุดมสมบูรณ์ในทรัพยากรดิน ซึ่งคือชุดดินบางคล้าที่พบทั่วพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง อันเป็นชุดดินเกิดจากตะกอนน้ำจืดและตะกอนน้ำเค็มผสมกัน การเพาะปลูกข้าวในพื้นที่อำเภอบ้านโพธิ์และอำเภ�팠านทองในอดีต จึงได้เมล็ดข้าวที่มีความแข็งแรง เมล็ดสวย และรสชาติ และด้วยความเป็นพื้นที่ราบใกล้ลำน้ำอันสมบูรณ์ส่งผลให้เหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งมีตั้งแต่โรงเพาะฟัก โรงอนุบาลสัตว์น้ำ และบ่อเพาะเลี้ยง

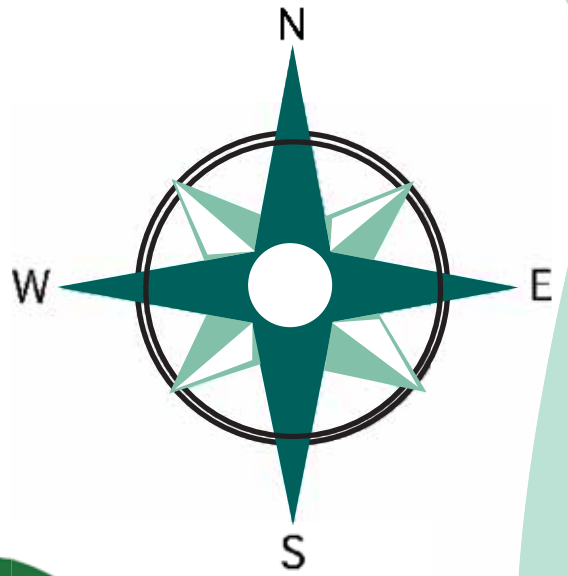
พบว่าผลผลิตลูกกุ้งกว่า 50% ของประเทศไทยมาจากอำเภอบ้านโพธิ์และอำเภอบางปะกง ผลผลิตปลาชนิด 30,000 ตัน/ปี มาจากอำเภ�팠านทอง รวมทั้งปลาชนิด 500 ตัน/ปี มาจากอำเภ�팠านทองและอำเภอบางปะกง

(แหล่งที่มา: การพูดคุยถึงข้อกังวลต่อโครงการนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครแห่งที่ 1 และ 2, ธันวาคม 2554)

การเพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลในพื้นที่นี้ สามารถทำได้สะดวกเพราะสามารถใช้น้ำเค็มจากนาเกลือในแถบจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งยังอยู่ใกล้กับแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในภาคตะวันออก อาทิ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดตราดซึ่งจะรับซื้อพันธุ์สัตว์น้ำจากบ่อเพาะฟักไปเพาะเลี้ยงต่อ รวมทั้งยังอยู่ใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งสะดวกต่อการขนส่งสินค้าสู่ตลาดต่างประเทศ

จึงไม่แปลกที่พื้นที่บริเวณ อำเภอบ้านโพธิ์ และ อำเภ�팠านทอง จะเป็น "ครัวของประเทศและของโลก" ที่สำคัญ เพราะมีทั้งข้าว ปลา กุ้ง ไข่ หมู และผลไม้พร้อมสรรพภายในพื้นที่เดียว

อำเภอบางปะกง

อำเภอเมืองระยอง

อำเภอบ้านโพธิ์

อำเภอบางคล้า

อำเภอพนัสนิคม

อำเภอพานทอง

- แม่น้ำบางปะกง
- ถนน
- การรถไฟ
- พื้นที่อำเภอพานทอง
- พื้นที่อำเภอบ้านโพธิ์
- คลองอ้อม
- »พืช»
- บ่อกุ้ง บ่อปลา
- นาข้าว
- ปูเสม

แม่น้ำที่หล่อเลี้ยง

ศักยภาพของพื้นที่ในฐานะแหล่งอาหารที่สำคัญ

อำเภอ

ปฏิทิน 12 เดือน

■ เดือนน้ำท่วม
■ เดือนน้ำรอ
■ เดือนน้ำไหล

คลองอ้อม

คลองอ้อมเป็นคลองที่ไหลผ่านพื้นที่ 3 ตำบลได้แก่ ตำบลบางซ่อน ตำบลเขาติน จังหวัดฉะเชิงเทรา และตำบลบางหัก จังหวัดชลบุรี เป็นแหล่งปลาจากที่ สำคัญและแหล่งทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดในพื้นที่ ชาวบ้านหวังที่จะ ฟื้นฟูและรักษาไว้ คลองอ้อมนี้เป็นร่องน้ำเก่า ทำให้มีดินตะกอนแม่น้ำและ แร่ธาตุสะสมมาก เป็นแหล่งปลาช่อนและปลาจากที่สมบูรณ์ พี่ช็อกชนิดหนึ่ง ที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่นี้ คือ รุ่ย หรือเรียกอีกชื่อว่าถั่วขาว ชาวบ้านนำมา ประกอบอาหารได้ บริเวณคลองอ้อมมีปลาชุกชุมที่สุด หากเทียบกับละแวก ใกล้เคียง ซึ่งยังพบทั้งปลาแขยง ปลาตกที่มีมากพอให้ชาวบ้าน จับได้

ท่ามาหากินแบบชาวบ้าน

ชาวบ้านจะเลี้ยงกุ้งกับปลารวมกันในบ่อ โดยจะเรียก "บ่อปลา" เมื่อมีสัดส่วนปลา มากกว่ากุ้ง และจะเรียก "บ่อกุ้ง" เมื่อมีสัดส่วนกุ้งมากกว่าปลา ชาวบ้านส่วนใหญ่เลิกปลูก ข้าว หันมาเลี้ยงกุ้งและปลาแทนในช่วงข้าวราคาตกกว่า 20 ปีมาแล้ว โดยจะดัดแปลงนามา เป็นบ่อเลี้ยง ผู้เลี้ยงจะสูบน้ำมาจากคลองชลประทานที่เชื่อมจากแม่น้ำบางปะกง น้ำควรมี pH ระหว่าง 7-8.5 ซึ่งจะนำมาพักในบ่อปลาก่อนจะส่งไปยังบ่อกุ้ง เนื่องจากกุ้งมีความอ่อนไหวต่อน้ำ มากกว่าปลา

ปลาที่ชาวบ้านเลี้ยงได้แก่ ปลาสวาย ปลานวลจันทร์ ปลาจีน ปลานิล ซึ่งเลี้ยงได้ง่าย ให้ เศษอาหารกินบ้าง แต่ส่วนใหญ่เป็นการหากินในบ่อเอง

สำหรับบ่อกุ้ง ก็จะวิดน้ำออกเมื่อเลี้ยงกุ้งครบ 2 เดือน และตากชายที่เดียว ใน 1 ปีเลี้ยง กุ้ง ได้มากที่สุด 3 รอบ อย่างไรก็ตาม หากเป็นฟาร์มเปิดต้องหลีกเลี่ยงลมว่าว ช่วงฤดูหนาว ที่พัดมา ประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ เนื่องจากจะเป็นช่วงที่ลมพัดออกสู่ทะเลอาไทย นัก นางนวลจะมาจิกกินกุ้งในบ่อ และอากาศที่เย็นจะทำให้เกิดโรคสัตว์น้ำมากขึ้น จึงเลี้ยงที่จะสูญเสีย กุ้งปลาแยกบ่อ

หากเป็นบ่อปลา ก็จะดักปลาโดยใช้ "ไถ่โง่" เครื่องมือพื้นบ้านดักกุ้งไปขายในแต่ละวัน เมื่อดักปลาครบบ่อ ก็จะวิดน้ำโดยล่อปลามาตรงจุดที่จะสูบน้ำออก แล้วลงแขกตักปลาขาย โดยระยะเวลาเลี้ยงปลา คือ 7 เดือน ถึง 1 ปี และหลีกเลี่ยงช่วงลมว่าวเช่นกัน

อำเภอบ้านโพธิ์

ข้าวหอมมะลิ

ในอดีตเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่สำคัญ พื้นที่นี้สามารถทำนาได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านสามารถทำนาได้ ทั้งนาปี (ซึ่งจะเริ่มหว่านเดือนพฤษภาคม และเก็บเกี่ยวในเดือนตุลาคมถึงธันวาคม) และนาปรัง (ช่วงการทำนาปรัง คือ “ปลูกวันแม่ เกี่ยววันพ่อ”)

20 ปีที่ผ่านมาแทบจะไม่มีพื้นที่ปลูกข้าวหลงเหลือ เพราะชาวบ้านมาประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงกุ้ง หรือปลา เนื่องจากมีรายได้ที่ค่อนข้างดีกว่า อย่างไรก็ตามในปัจจุบันชาวบ้านเริ่มหันกลับมาปลูกข้าวมากขึ้น

พื้นที่อำเภอพานทอง มีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ ทำหน้าที่เป็นแก้มลิงธรรมชาติ ที่ช่วยลดการเกิดน้ำท่วมฉับพลัน และช่วยกักเก็บน้ำท่า อำเภอพานทองมีคลองพานทองไหลผ่านซึ่งทำให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ การสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำไหลในพื้นที่นี้ อาจส่งผลให้เกิดน้ำท่วม อีกทั้งยังสูญเสียทรัพยากร ทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ที่สำคัญของนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำได้

พื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งหมายถึง ที่ลุ่ม ที่ราบลุ่ม ที่ลุ่มชื้นแฉะ พรุ แหล่งน้ำ ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีน้ำขังหรือท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราว ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่งและน้ำไหล ทั้งที่เป็นน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม รวมไปถึง ที่ชายฝั่งทะเลและที่ในทะเล ในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุด มีความลึกของระดับน้ำ ไม่เกิน 6 เมตร ตามคำจำกัดความของอนุสัญญาแรมซาร์

อำเภอพานทอง

(ที่มา : กลุ่มรักแม่พระธรณี)

ปูแสม

ปูแสม พบได้ในป่าชายเลน ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้าน เพราะสามารถจับไปขายได้ นำไปทำปุ๋ยมูลเพื่อใส่ในส้มตำ

» A01 A

ปลานิลมีอัตราการเจริญเติบโตรวดเร็วและเลี้ยงง่าย เป็นปลาที่สามารถอาศัยอยู่ได้ทั้งน้ำจืดและน้ำกร่อย และทนต่ออุณหภูมิได้ถึง 40 องศาเซลเซียส ปลานิลจึงเป็นปลาเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับการเลี้ยงและเติบโตในประเทศไทย ทวีให้ประเทศไทยส่งออกปลานิลไปยังสหรัฐอเมริกา คิดเป็น 10% ของปลานิลนำเข้าทั้งหมด และสามารถผลิตปลานิลได้เป็นอันดับที่ 4 ของเอเชีย กว่า 153,000 ตัน ลูกพันธุ์ปลานิลกว่า 2 พันล้านตัวมาจาก ย่างหวัดไม่ อำเภอบ้านโพธิ์ ถือได้ว่า อำเภอบ้านโพธิ์เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการผลิตปลานิลที่สำคัญของประเทศเลยทีเดียว

(ที่มา : เอกสารยุทธศาสตร์การพัฒนาปลานิล (พ.ศ. 2553 - 2557) กรมประมง)

ปลานวลจันทร์

ปลานวลจันทร์ เป็นปลาที่ชอบอาศัยอยู่ในแม่น้ำและอ่างเก็บน้ำ เป็นปลาที่ได้รับความนิยมเลือกแล้วว่าเหมาะสมสำหรับเลี้ยงในบ่อ ทอง บึง ไม่แพร่พันธุ์เองในบ่อเลี้ยง แต่บางครั้งก็อาจแพร่พันธุ์ได้ในอ่างเก็บน้ำหากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

กุ้ง

กุ้งกุลาดำเป็นกุ้งทะเลที่มีขนาดใหญ่ กุ้งกุลาดำวัยรุ่นจะอาศัยตามปากแม่น้ำและเมื่อเต็มวัยจะอาศัยในทะเลในพื้นที่ที่มีโคลนปนทราย ระดับความลึกไม่เกิน 110 เมตร กุ้งกุลาดำชอบฝังตัวในเวลากลางวันและหากินในเวลาคืนวางไข่ได้ตลอดทั้งปี แต่วางไข่สุกประมาณช่วงเดือนพฤษภาคม-ธันวาคมในแถบน้ำกร่อย กินอาหารได้ทั้งพืชและสัตว์มีความแข็งแรงและทนทาน

ลูกหลาน...พึ่งพาตนเอง

มรดกชุมชน

อาหารพื้นบ้านที่บ้านโพธิ์คล้ายกับอาหารพื้นบ้านทั่วไป และเนื่องจากอำเภอบ้านโพธิ์มีความอุดมสมบูรณ์มาก ชาวบ้านจะมีวัตถุดิบที่สดกว่าที่อื่น เช่น ผักบุ้ง ปลาต่างๆ ส่วนมากอาหารพื้นบ้านในพื้นที่นี้จะใช้วัตถุดิบซึ่งเป็นทรัพยากรท้องถิ่นนั่นเอง

น้ำพริกผัก

น้ำพริกผักและผักเคียง นั้นขึ้นอยู่กับฤดูกาลของพืชผัก เช่นน้ำพริกดอกจาก ซึ่งชาวบ้านจะนำดอกของต้นจากมายี (ซึ่งจะต้องใช้ดอกจากที่ยังไม่แตกช่อ จะมีลักษณะเป็นแท่งสี่เหลี่ยมขนาดประมาณท่อนแขน)จะได้เนื้อดอกจากที่มีลักษณะเหมือนเนื้อไก่ นำมาใส่ในน้ำพริกหรือแกงได้ หรือนำไปต้มกินกับผัก

ผักชะคราม เป็นพืชที่พบได้ในบริเวณน้ำกร่อยและป่าชายเลน ซึ่งมีสีส้มสวยงามและมีรสเค็ม ชาวบ้านมักนำมาทำแกงส้มหรือ นำมาต้มเป็นผักเคียงกินกับน้ำพริก

ผักชะคราม

ปลาสดแดดเดียว

กุ้ง/ปลา

กุ้งต้ม กุ้งทอด ปลาแดดเดียว และปลาทอด ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นปลานิล ปลาดุก ปลาช่อน เนื่องจากในพื้นที่แห่งนี้สามารถเพาะปลูกกุ้งได้เป็นจำนวนกว่า 50% ของประเทศ ทั้งยังเป็นพื้นที่ที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำบ่อกุ้งและปลา ทำให้มีกุ้งและปลามากมาย สามารถรับประทานกันอย่างสดใหม่ได้ทุกวันจากบ่อของตัวเอง กุ้งที่มีรสชาติไม่เหมือนกุ้งที่รับประทานที่กรุงเทพฯ เพราะหวานและตัวโตเท่ากำปั้น เช่นเดียวกับเมนูปลาไม่ว่าจะเป็นปลานิล ปลาดุกทะเล ปลาช่อนที่ขึ้นแซงปลาช่อน บางบ่อไปแล้ว ซึ่งนำมาทำเป็นปลาทอด ปลาแดดเดียวได้อย่างอร่อยทุกชนิด และการนำปลาไปทำแดดเดียวก็ยังเป็นการถนอมอาหารอีกด้วย นอกจากนี้ยังนำปลาหลากหลายชนิดไปทำห่อหมก และปั้นลืบใส่ปลาได้อีก

ห่อหมกปลา

รุ่มเช็อบ

รุ่ม

รุ่ม พืชป่าชายเลน เป็นไม้ยืนต้นที่มีฝักคล้ายฝักโกโก้แต่เล็กกว่ามากและสามารถนำมารับประทานได้ แต่มีรสขมเหมือนมะระและฝาด จึงต้องนำมาต้มหลายน้ำก่อนถึงจะรับประทานได้ สามารถนำมาทำรับประทานได้ทุกเมนู ไม่ว่าจะเป็นแกงจืด แกงส้ม รวมทั้งนำมาเชื่อมหรือ บวดเป็นของหวานนำมาใส่ในแกงส้มก็อร่อย รสชาติจะคล้ายกับเผือก และมัน

รุ่ม

» 0j

.. 0j

จาก เป็นพืชชนิดจำพวกปาล์มชนิดเดียวที่สามารถขึ้นอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นป่าชายเลน มักขึ้นเป็นกลุ่มใหญ่เรียกว่าปาล์มหรือตงจาก สามารถขึ้นได้ทั้งในน้ำจืด และในน้ำกร่อย แต่จะเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ที่มีสภาพน้ำกร่อย เป็นพืชที่พบมากในอำเภอบ้านโพธิ์และอำเภอบางพลีมานานตั้งแต่อดีต ถือเป็นทรัพยากรที่มีอยู่มากและมีความสำคัญ

จากนับว่าเป็นพืชสารพัดประโยชน์ เพราะทุกๆ ส่วนของต้นจากสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ตัวอย่างเช่น ใบจากสามารถนำไปทอขนม เรียกว่าขนมจาก ลูกจากสามารถนำมาเชื่อมเป็นเมนูลูกจากเชื่อม งวงจากสามารถให้นำมาทำเป็นน้ำตาลจากได้ ดอกจากสามารถนำมาทำน้ำพริกดอกจากได้ นอกจากนี้ตะโพกของจากนั้นมีประโยชน์มาก เพราะเมื่อน้ำขึ้นสูงถึงตะโพกจากจะมีกุ่มและปลาหลายชนิดไปอาศัยอยู่ภายในนั้น เมื่อน้ำลด กุ่มและปลาเหล่านั้นจะไม่สามารถออกมาจากตะโพกได้ ทำให้ชาวบ้านจับปลา กุ่มจากตะโพกของต้นจากได้อย่างง่ายดาย ซึ่งวิธีการจับสัตว์น้ำแบบนี้ถือเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน

ลูกจาก

ลูกจากเชื่อม

ชาวบ้านในอำเภอบ้านโพธิ์ประกอบอาชีพด้วยการเย็บตับจาก โดยจะนำไปจากมาเย็บด้วยคล้าให้ติดกับก้านของจากที่ตากแดดจนแห้งแล้ว นิยมขายให้กับบริษัทหรือหลายแห่งที่สำคัญตับจากที่มาจากบ้านโพธิ์ จะมีอายุการใช้งานมากกว่าที่อื่น ซึ่งอายุการใช้งานของตับจากที่นี่จะประมาณ 5-6 ปี

1: ตัดกิ่งออกจากลำต้น

2: เลาะใบออกจากก้าน

ใบจาก

3: นำก้านจากไปตากแดด 3 วัน

4: นำใบจากไปพันก้านจาก

5: ใช้คล้าเย็บใบให้ติดกัน

เสร็จสิ้นขั้นตอนการทำตับ
.. 0j

ทุกวันนี้ใช้คล้าเพราะมีอายุการใช้งานกว่า 4 ปี !!!

* คล้า : พืชชนิดหนึ่งที่มีคุณสมบัติแข็งแรง และเหนียว เป็นพืชท้องถิ่นที่ปัจจุบันได้หายไปแล้ว

เติบโตจากบ้านที่มั่นคง

ผลผลิตและรายได้

กุ้งกุลาดำ

การเพาะพันธุ์กุ้งกุลาดำและกุ้งขาวไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นแม่พันธุ์กุ้งกุลาดำจะต้องมาจากทะเล และผสมเทียม ส่วนกุ้งขาวจะต้องปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมาเองและไม่ต้องผสมเทียม ปกติกุ้งจะไขทุก ๆ 1 รอบพระจันทร์เต็มดวง เพื่อให้กุ้งไข่ถึงต้องตัดตาเพื่อกำจัดฮอร์โมนระงับการไข่ กุ้งก็จะไขทุก ๆ 15 วัน หรือมากกว่านั้น ไข่ 1 รอบจะได้ ลูกกุ้งประมาณ 7 แสนตัว

50% ของกุ้งไทย
เป็นลูกพันธุ์กุ้งจากอำเภอบ้านโพธิ์
และ อำเภอบางปะกง

60% ของกุ้งไทย
สู่ตลาดโลกมาจากประเทศไทย

“ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มี ฟาร์มกุ้งกว่า 1,500 ฟาร์ม
ซึ่งอยู่ในอำเภอบ้านโพธิ์กว่า 800 ฟาร์ม”

กุ้งกุลาดำเป็นกุ้งทะเลที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย

กุ้งกุลาดำมีมูลค่าการส่งออกกว่า

1,383*
ล้านบาท

สามารถผลิตลูกกุ้งได้

10 ถึง 20 ล้านตัว
ในทุก 13 วันต่อหนึ่งฟาร์ม
หรือ
หนึ่งเดือนจะผลิตลูกกุ้งได้ 3 หมื่นล้านตัว รวมทุกฟาร์มในฉะเชิงเทราจึงไม่ต่อสงสัยว่า 50% ของกุ้งทั่วประเทศมาจากพื้นที่แห่งนี้

ราคาขาย
นอเปลี่ยสหนึ่งล้านตัว
ราคา 2,500 บาท
ลูกกุ้ง 1 ตัว
ราคา 8 สตางค์

ปริมาณการส่งออกกุ้งขาว มีมูลค่า

USD 47,215 ล้าน*

หากเปรียบกับปี 2554 และประมาณการส่งออกทั้งประเทศ ซึ่งมีมูลค่ากว่า 102,195 ล้านบาท (ข้อมูลปี 2554) ถือว่าเป็นสัดส่วนครึ่งหนึ่งเลยก็ว่าได้

ปัจจัยที่ทำให้ฉะเชิงเทราเป็นที่ที่สามารถเพาะกุ้งได้ดี คือ พื้นที่บางส่วนอยู่ติดจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นนาเกลือ การเพาะพันธุ์เลี้ยงกุ้งทะเลต้องใช้น้ำเค็มสูง จึงนำน้ำนั้นมาใช้ได้ง่าย และอีกปัจจัยหนึ่งคือมีตำแหน่งที่ดี ติดกับจังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด ซึ่งเป็นตลาดที่รับกุ้งเหล่านี้ รวมทั้งใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ ทำให้ง่ายต่อการขนส่งไปต่างประเทศ

(* ที่มา : http://www.oae.go.th/oae_report/export_import/main.php สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

บรจจฟาร์ม

บรจจฟาร์ม มีพื้นที่ทั้งหมด100ไร่ เป็นระบบฟาร์มปิด หมุนเวียนน้ำใช้ในบ่อเอง ในปัจจุบันสามารถผลิตกุ้งกุลาดำที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องทุกวัน

ได้ผลผลิตประมาณ 2,500 ล้านตัวต่อปี คิดเป็นมูลค่ากว่า 20 ล้านบาทต่อปี

ระยะเจริญเติบโตของกุ้ง

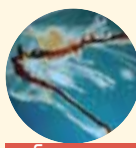
บอพลีส
12 ชม.แรกจะเป็นระยะบอพลีส (ความเค็ม 8pt.)

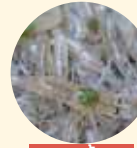
โซอีย
36 ชม. เป็นระยะโซอีย (ความเค็ม 30pt.)

ไมซิส
ผ่านไป 3-4 วัน กลายเป็นระยะไมซิส กินแพลงตอนสัตว์, อาร์ทีเมีย, โรติเฟอร์ เป็น

โพสลาวา
ต่อมาอีก 3-4 วัน จะเป็นระยะโพสลาวา มีลักษณะคล้ายกุ้ง แต่อวัยวะยังไม่ครบ

ลูกกุ้ง
วันที่ 10 หรือ 12 โพสลาวา จึงจะกลายเป็นลูกกุ้งอย่างแท้จริง ที่มีอวัยวะครบ จากนั้นก็นำลงบ่อดินเพื่อรอเกษตรกรมาซื้อไปเพาะเลี้ยงต่อไป

ราคากุ้ง

นอพลีสล้านตัว

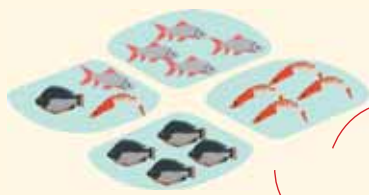
ราคา 2,500 บาท

ลูกกุ้ง

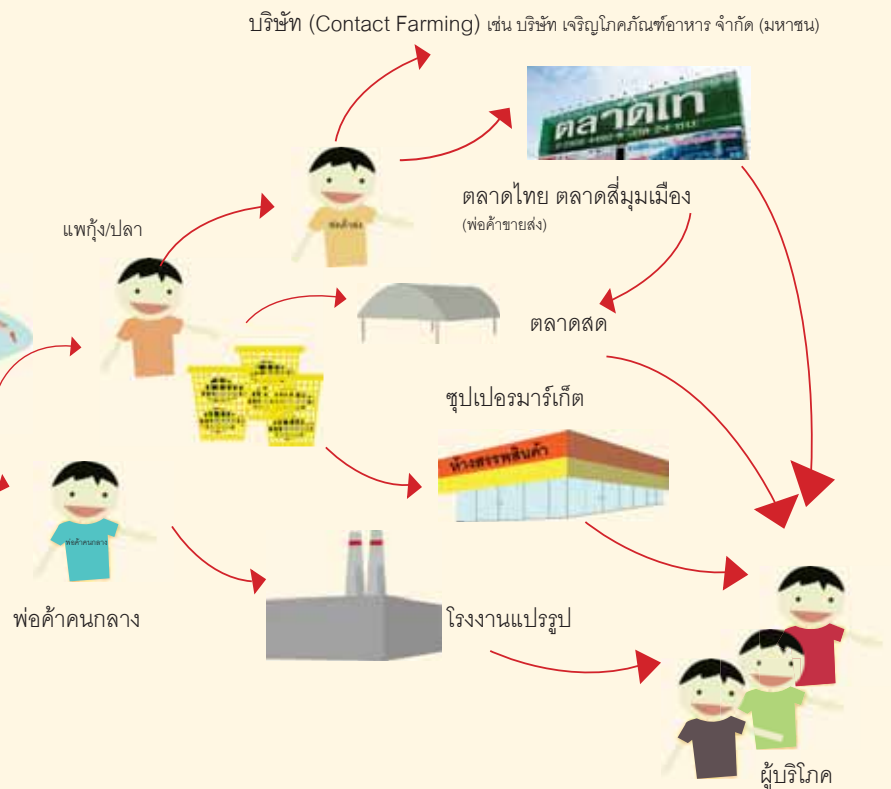
ราคาตัวละ 8 สตางค์

เส้นทางการค้าขาย

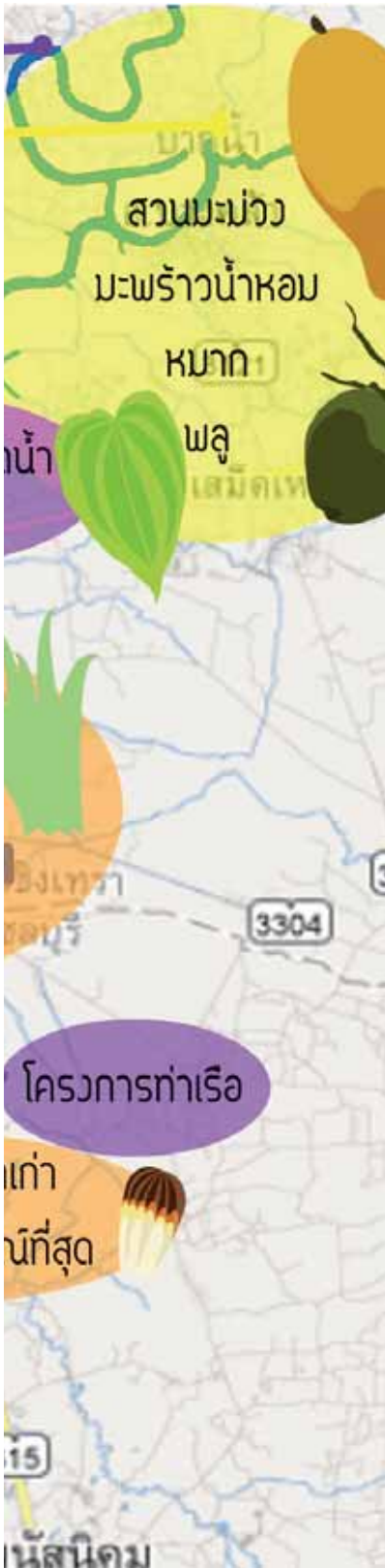
บ่อกุ้งปลา ของชาวบ้าน

*หากชาวบ้านเลี้ยงกุ้งและปลาได้ปริมาณน้อยจะส่งขายให้ตลาดในตัวเมืองจังหวัดหรืออำเภอใกล้เคียง

คุณลุง บรจจ นิสกาวนิชย

- ผู้คนเข้ามายุ่งอาศัยในพื้นที่มากกว่า 100 ปีที่แล้ว** ทำมาหากินสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์
- พ.ศ.2499** ประจวบเหมาะน้ำคลองพานทองถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ชุมชนเหนือบริเวณปากน้ำมีน้ำจืดใช้ โดยกรมชลประทาน
- พ.ศ.2508** ประจวบเหมาะน้ำคลองพานทองสร้างเสร็จ ซึ่งเป็นคลองที่ใหญ่มาจากชลบุรีมีความยาว 20 ก.ม. ไหลผ่านจังหวัดฉะเชิงเทรา 3 ก.ม. จะเปิดประตูเมื่อฝนตก แต่ปัจจุบันคลองพานทองเป็นแหล่งระบายน้ำเสียโรงงานจาก
- พ.ศ.2517** โรงไฟฟ้าบางปะกง ชาวบ้านต้องประสบกับปัญหาเขม่าก้อน เขม่าเส้น ที่เกิดจากการเผาถ่านหินธรรมชาติ และน้ำร้อนที่ใช้ในการหล่อเย็นก่อนปล่อยลงแม่น้ำบางปะกง ส่งผลให้**ปลาในกระชังตาย**เป็นจำนวนมาก ทางโรงไฟฟ้าได้จ่ายค่าชดเชยแก่ชาวบ้าน
- พ.ศ.2532** นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ ในพื้นที่ตำบลหอมศีล ตำบลบางสมัคร และตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจุบันมีโรงงาน 153 โรง
ในปีเดียวกัน นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เนื้อที่กว่า 20,861.24 ไร่ ครอบคลุม อำเภอเมืองและ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี มีโรงงาน จำนวน 400 โรง **ชาวบ้านประสบปัญหาน้ำประปาไม่พอใช้** รอดิต เสียงตั้ง และไม่พอใจต่อระบบบำบัดของนิคม
- พ.ศ.2536** จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพื้นที่ทั้งหมด 1,848,428 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกว่า 1,805,799 ไร่ ที่เหลือเป็นป่าไม้และการชลประทาน ด้วยพื้นที่การเกษตรที่มีมากจึงเกิดเขื่อนทดน้ำบางปะกง ณ ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อช่วยกันน้ำเค็มไม่ให้รุกเข้าสู่พื้นที่การเกษตร
- พ.ศ.2540** รัฐบาลส่งเสริมเลี้ยงสัตว์เพื่อการพาณิชย์โดยเฉพาะหมูและไก่ รวมทั้งประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม
- พ.ศ.2541** การเข้ามาของอุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรกว่า 250 โรง เช่น โรงสีข้าว, โรงแปงมัน, อาหารสัตว์เพื่อการส่งออก ระยะเวลาที่มีอุตสาหกรรมประเภทอื่น เช่น โรงงานทำอะไหล่รถยนต์, โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์, โรงงานทำหนัง
- พ.ศ.2543** โครงการเขื่อนทดน้ำบางปะกงเสร็จสมบูรณ์และเปิดใช้งาน
- พ.ศ.2548** เริ่มก่อสร้างโตโยต้าบ้านโพธิ์-เปิดนิคมอุตสาหกรรม TFD ตำบลท่าสะพาน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
- พ.ศ.2550** วันที่ 13 มีนาคม โตโยต้าบ้านโพธิ์เสร็จสมบูรณ์ และภายในอีก 5 ปี กำลังจะเป็น**โตโยต้าสาขาที่ใหญ่ที่สุดในโลก**
- พ.ศ.2552** คณะรัฐมนตรี ในยุคของรัฐบาล อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อนุมัติงบประมาณกว่า 6.7 พันล้าน สร้างอ่างเก็บน้ำคลองหลวง จังหวัดชลบุรี ซึ่งจะส่งน้ำให้พื้นที่ 44,000 ไร่ ชาวบ้านบางส่วนได้ผลักดันโครงการนี้มากกว่า 40 ปีเพราะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในหน้าแล้ง และน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และบางส่วนของ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- พ.ศ.2553** แผนการดำเนินการ**ขยายนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร 2** ครอบคลุม อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และ อำเภอพานทอง อำเภอพนัสนิคม อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งสร้างความกังวลแก่ชาวบ้านในพื้นที่ดังกล่าว
- พ.ศ.2555** - เมษายน หลุมฝังกลบกากอุตสาหกรรมที่ ต.หนองแห่น **พบสารก่อมะเร็งเกินมาตรฐาน20-30 เท่า**
 - โครงการ**ทำเทียบเรือ 13** ท่าในแม่น้ำบางปะกง ต.สนามจันทร์ อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา
 - ขุดลอกแม่น้ำบางปะกง
 - แผนขยายอมตะ 1 ระยะที่ 9 ครอบคลุมชุมชนพานทอง-หนองตำลึง จ.ชลบุรี(อยู่ระหว่างพิจารณา)

นิคมอุตสาหกรรม

อำเภอเมืองระยอง

นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครดำเนินการในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีมาตั้งแต่ พ.ศ.2532 กินพื้นที่กว่า20,861.24 ไร่ รวมมี โรงงาน 405 โรงงานที่เปิดดำเนินการและอยู่ระหว่างก่อสร้าง ผู้ประกอบการขยายการค้าและการแผนงานการสร้างนิคมอุตสาหกรรมแห่งที่ 2 ซึ่งบริเวณรอยต่อจังหวัดชลบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา ครอบคลุมอำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และ อำเภอพานทอง อำเภอนันทนิกม อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

1 นิคมยังไม่พอหรือ?

นิคมอุตสาหกรรมหมายถึง เขตพื้นที่ซึ่งจัดสรรไว้สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่รวมกันอย่างเป็นสัดส่วนประกอบด้วย พื้นที่อุตสาหกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ โดย นิคมอุตสาหกรรมจะต้องมี ระบบถนนภายในนิคมฯ ระบบไฟฟ้า ระบบระบายน้ำฝนป้องกันน้ำท่วม ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบสื่อสารโทรคมนาคม การจัดการกากอุตสาหกรรม ตรวจคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาคารบริการ พื้นที่ใช้ประโยชน์ ระบบป้องกันอุบัติเหตุ เป็นสิ่งจำเป็น และนิคมอุตสาหกรรมอยู่ในการทำกับดูแลของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)

(ที่มา : กลุ่มเครือข่ายรักษ์แม่พระธรณี)

นิคมอุตสาหกรรมแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1.เขตอุตสาหกรรมทั่วไป (General Industrial Zone: GIz) เป็นพื้นที่สำหรับอุตสาหกรรมเพื่อสินค้าที่จำหน่ายในประเทศ หรือส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
- 2.เขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export Processing Zone : EPZ) เป็นพื้นที่สำหรับอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกไปต่างประเทศเป็นหลัก สามารถจำหน่ายภายในประเทศได้บางส่วน

(ที่มา : ข่าวสดรายวัน วันที่ 17 ตุลาคม 2554 ปีที่ 21 ฉบับที่ 7627 http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TUROamlyd3dPVEUZTVRBMU5BPT0=§ionid=TURNd013PT0=&day=TWpBeE1TMHhNQzB4Tnc9PQ==)

ในภาคตะวันออกมีนิคมอุตสาหกรรมเพียง 3 แห่งที่เป็นเขตอุตสาหกรรมส่งออก คือนิคมอุตสาหกรรมแปลงยาว(เขตเวียงจันทน์ ฉะเชิงเทรา) นิคมอุตสาหกรรมบ่อวิน นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ปัจจุบัน กนอ. มีนิคมฯเปิดแล้ว 42 แห่ง ใน 15 จังหวัด กว่า 24 นิคมอุตสาหกรรมอยู่ในจังหวัดภาคตะวันออก ซึ่งทั้งหมดนี้เนื่องจากโครงการแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มีการผลักดันอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก

“อุปสรรคสร้างตึกที่แหล่งเพาะพันธุ์ปลาชั้นดีโดยเฉพาะเวลาฝนลงมาใหญ่ๆ เป็นแอ่งที่มีป่าจาก และป่าโกงกาง” เสียงชาวบ้าน

“ไปชอบเลย เขาเปลี่ยนวิถีทำเรือ 6 ท่า* ชีวิตชาวบ้าน ต้องทำงานในโรงงาน แล้วขายนา ไม่มีที่เป็นของตัวเองแล้ว” เสียงชาวบ้าน

อำเภอบางปะกง

“ไม่ชอบมลภาวะเสียน้ำดำ เพราะเราเกิดมากับธรรมชาติ คลองสวยน้ำใส มีคนหาปลา แต่ตอนนี้ น้ำเสียนกับหมด” เสียงชาวบ้าน

“พ่อแม่ทำงานในโรงงานแล้วไม่มีเวลาให้ กลับบ้านดึก อยากเจอหน้าพ่อแม่มากกว่านี้” เสียงชาวบ้าน

อำเภอพานทอง

นิคมอุตสาหกรรมบ่อวิน

ท่าเรือ

หมายถึงพื้นที่สำหรับให้เรือเข้าจอดเทียบท่า มีการทอดสมอเรือ มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อกิจกรรมระหว่างเรือกับชายฝั่ง เช่น การขนถ่ายสินค้าจากเรือขึ้นสู่ฝั่ง หรือจากเรือลงเรือ สรุปลง ท่าเรือ คือ อาณาบริเวณพื้นที่ที่มีการติดต่อกันระหว่างเรือกับชายฝั่ง

ประเภทท่าเรือ มีการจำแนกหลายแบบ

1. แบ่งตามหน้าที่ลักษณะการใช้งาน เช่น ท่าเรือขนส่งสินค้า ท่าเรืออุตสาหกรรม ท่าเรือภายในประเทศ ท่าเรือเพื่อการทหาร ท่าเรือน้ำมัน
2. แบ่งตามภูมิศาสตร์ที่ท่าเรือตั้งอยู่ เช่น ท่าเรือแม่น้ำ ท่าเรือน้ำลึก
3. แบ่งแยกตามขนาดท่าเรือ ตามจำนวนท่าเทียบเรือ น้ำหนักสินค้าและมูลค่าสินค้าที่เข้าออกในแต่ละปี ขนาดของเรือที่ใหญ่ที่สุดที่เคยเทียบท่าหน้าหลักของท่าเรือคือ อำนาจความสะดวกในการขนถ่ายสินค้าผ่านท่าเพื่อการค้าทางทะเล ทั้งในประเทศและในประเทศเพื่อนบ้าน และท่าเรือควรต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารที่ผ่านท่าด้วย การขนส่งทางบกโดยรถยนต์ รถไฟ การขนส่งทางน้ำ เป็นต้น

ท่าหน้าที่เป็นเสมือนที่พักสำหรับเรือต่าง ๆ นอกเหนือไปจากการขนถ่ายสินค้าหรือผู้โดยสาร เช่น การซ่อมแซมเรือ ให้ความปลอดภัยแก่เรือที่เข้ามา สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างโรงพยาบาล โรงเรียน นอกจากนี้ยังบังคับควบคุมด้านมลพิษ ในบริเวณพื้นที่อีกด้วย

(ที่มา : เว็บไซต์กรมเจ้าท่า http://www.md.go.th/marine_knowledge/e-harbour.php)

อำเภอบ้านโพธิ์

อำเภอบ้านโพธิ์

“การเข้าออกของเรือขนส่งสินค้าวันละหลายเที่ยวหลายพันตัน และมลพิษจากน้ำล้างเรือ สารเคมีจากการขนส่งสินค้าจะทำให้แม่น้ำบางปะกงเสื่อมโทรม” ...สาธุกร สนธิชยา

(ที่มา : กลุ่มคุ้มครองบางคล้า)

ท่าเรือแห่งนี้ของเอกชน มีขนาดพื้นที่ใกล้เคียง 1000 ตร.ม. (ตามกฎหมายแล้วจะต้องมีการทำ EIA หากท่าเรือมีขนาดใหญ่เทียบท่า 1000 ตร.ม.) มีทั้งหมด 6 ท่า ทั้งนี้ท่าเรือทั้ง 6 ท่านั้นจะอยู่ในบริเวณที่ติดแม่น้ำบริเวณตำบลสนามจันทร์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีพื้นที่ยื่นออกจากระยะเขตแดนที่ติด 35.46 เมตรทั้ง 6 ท่า โดยมีตัวคลังสินค้าตั้งอยู่บนถนนสายหลักติดแม่น้ำบางปะกง ซึ่งมีพื้นที่รวมประมาณ

180 ไร่ เป็นคลังสินค้าที่เปิดให้สำหรับเช่าเก็บที่ขมทางเกษตรกรรมเช่น ข้าว ข้าวโพด แป้งมันสำปะหลัง ฯลฯ ซึ่งสามารถลงสินค้าได้หลายชนิดพร้อมกันในอัตรา 4,000 – 5,000 ตัน ต่อวัน รับสินค้าเข้าได้วันละไม่ต่ำกว่า 50-70 คันรถ ลักษณะท่าเรือนั้น คือเป็นรูปตัว T ขนาด T กว้าง 8.16 เมตร และยาว 8.57 เมตร มีโครงสร้างค้ำยันหน้าท่า ทำด้วย Metal Sheet ยื่นออกไปจากหน้าท่า 15.46 เมตรมีท่าที่หัวตัว T กว้าง 11.43 เมตร ยาว 81 เมตร อยู่ 4 ท่า และมีท่าที่หัวตัว T กว้าง 11.43 เมตร ยาว 66 เมตร อยู่ 2 ท่า

ๆจะเป็นเช่นมาบตาพุด...

มาบตาพุด ท่าเรือแห่งแรกของประเทศไทยที่เป็นตัวอย่างของการที่ไม่มีการจัดการที่ดี ซึ่งสร้างผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อจังหวัดระยอง ในปี 2524 ประเทศไทยมีการจดทะเบียนเจ้าท่ากรมการตามกฏหมายไทยเป็นครั้งแรก ทำให้ภาครัฐเกิดความคิดที่จะพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นอุตสาหกรรม ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4-5 ได้กำหนดให้จังหวัด ระยอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี เป็นแหล่งอุตสาหกรรมหลักของประเทศ หรือว่า โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard Development Program) ซึ่งเป็นความหวังของการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยจากสังคมเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม

จากปีพ.ศ. 2531 มีโรงงานเพียง 421 เมื่อปี พ.ศ. 2545 มีโรงงานกว่า 1,379 แห่ง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 68 แห่งต่อปี และปัจจุบันพื้นที่ที่ไปมากกว่า 2 หมื่นไร่ จังหวัดระยองกลายเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยอุตสาหกรรม

ข่าวการลึกลับของสารเคมี และการรั่วไหลของสารเคมีอุตสาหกรรมทำให้สภาพแวดล้อม หาดทรายที่สวยงาม ทรัพยากรปลาที่สมบูรณ์หายไปและการปนเปื้อนรวมทั้งโรคภูมิแพ้ มะเร็ง ผิวน้ำ และอาการคลื่นไส้รุนแรงมาก จากปี 2549 – 2553 ตรวจพบสารอินทรีย์ระเหยง่าย ปนเปื้อนเกินมาตรฐาน 3 ชนิด และเข้าข่ายสูงมากอีก 6 ชนิด โดย ภายใต้งค์การอนามัยโลก International Agency for Research on Cancer (IARC) กรมมลพิษรายงานว่า ร้อยละ 50 ของปอน้ำดื่มที่ประชาชนใช้ในครัวเรือนนั้น พบสารหนูและโลหะหนักอื่น ๆ ร้อยละ 18 ปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่าย ซึ่งผลเลือดของประชาชนมีระดับโลหะหนักอื่น ๆ ร้อยละ 34 มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาโรคระบบทางเดินหายใจ ผื่นผื่นผิวหนัง ไม่นับรวมถึงการเข้าออกของรถบรรทุก และเรือขนาดใหญ่มากมายที่สร้างความบอบช้ำให้พื้นที่และหาดทรายที่สวยงามก็กลับกลายเป็นสกปรกและปนเปื้อน

(ที่มา : เอกสารระยองโมเดลจากต้นแบบความขัดแย้งสู่ต้นแบบการพัฒนาที่ผิดทาง)

กรณีมาบตาพุดมักจะถูกหยิบยกมากล่าวในการต่อสู้ของชาวบ้านในหลายพื้นที่กับอุตสาหกรรมและท่าเทียบเรือ ด้วยความหวาดวิตกว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ หากอุตสาหกรรมหรือท่าเทียบเรืออื่น ๆ มีการจัดการไม่ดีพอเช่นกรณีนี้ ก็จะถูกกลายเป็นบทเรียนแสนสาหัสของประเทศไทย

ลูกหลานดูแลแม่ สำนักชุมชน

‘โครงการศิลปรักษ์น้ำ’ ‘สำนักรักษ์ธรรมชาติ’

คุณสมหญิง เชื้อชาติ อายุ 57 ปี โรงเรียนบ้านบางหัก ผู้ริเริ่มโครงการศิลปรักษ์น้ำ ด้วยชีวิตในวัยเด็กผูกพันกับป้าชายเลนและคลองอันอุดมสมบูรณ์นั้นเป็นจุดเริ่มต้น ที่ทำให้คุณสนใจอนุรักษ์บ้านเกิดของตน

สืบเนื่องจากโครงการเฉลิมพระเกียรติศิลปรักษ์น้ำ 84 พรรษา โครงการงานของคุณครูได้รับการคัดเลือกจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) และได้เงินรางวัล หลังจากได้รับคัดเลือกจึงนำเงินรางวัลนั้นไปจัดกิจกรรม “ศิลปรักษ์น้ำ” ชื่อว่า “สร้างสรรศิลป์ศิลป์” ในปี 2553 ทั้งจ้างวิทยากรมาบรรยาย มาสอนวาดรูปต้นไม้และธรรมชาติสร้างจิตสำนึกรักธรรมชาติให้เด็ก ๆ

ล่าสุดทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ที่จักรยานไปที่เกาะนก อำเภอบางปะกงเพื่อนำยางรถยนต์ไปคล้องท่อนไม้ทำแนวป้องกันชายฝั่งและปลูกป้าชายเลนทั้งในและนอกชุมชนเพื่อเพิ่มแนวป้องกันชายฝั่งและแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ

นอกจากนี้คุณครูสมหญิงพบว่าลำคลองมีขยะมาก คุณครูสมหญิงได้ชวนเด็ก ๆ ช่วยกันเก็บขยะเพื่อนำไปทิ้งหรือนำไปขายในโครงการ “ขยะมีค่า” ของคุณครูสมหญิง ถือเป็นการทำงานเพื่อชุมชนและสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กเรียน

ต่อมาเกิดเครือข่ายปลูกป้าที่คลองอ้อม และดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2553 ต่อเนื่องมาตลอดจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมอีกประเภทคือ ชมรมจักรยานรักษ์ถิ่น เป็นชมรมที่จัดตั้งโดยคุณครูสมหญิงซึ่งจะพานักเรียนปั่นจักรยานไปทุกซอกมุมของชุมชน เพื่อให้เด็ก ๆ ได้มีโอกาสมองเห็นความสวยงามของธรรมชาติ และชุมชน เพื่อที่เด็ก ๆ จะได้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนชุมชนของตน

“รู้สึกสนุกและภูมิใจที่ได้ช่วยโลก อยากให้พ่อแม่เลิกทำจากโรงงานมาทำจาก มาปลูกผัก ตอนนี้ก็ปลูกผักให้พ่อแม่กินอยู่”

เสียงของน้อง ๆ ที่ได้เข้าร่วมโครงการของคุณครูสมหญิง

'กลุ่มเครือข่ายรักแม่พระธรณี' สรายุทธ สนรักษา

คุณสรายุทธ สนรักษา ต้องการปกป้องบ้านเกิดของตน ให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีอาหารพร้อมบริบูรณ์เช่นเดิม เมื่อทราบว่าพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งใหม่กำลังเข้ามาคืบคลานในพื้นที่

ด้วยความเห็นของชาวบ้านที่เห็นว่าอุตสาหกรรมอาจเข้ามาทำลายความสมบูรณ์และสร้างผลกระทบต่อชุมชน จึงเกิดการตื่นตัวจัดตั้งเครือข่ายรักแม่พระธรณีขึ้น

ในพ.ศ. 2552 ได้ทำงานเป็นคณะกรรมการลุ่มน้ำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น และแสดงสิทธิที่จะดำเนินการปกป้องพื้นที่ แต่ไม่มีอำนาจหรือสิทธิในการสั่งการ

พื้นที่ที่กำลังอยู่ในระหว่างการวางแผนและดำเนินการเพื่อเป็นนิคมอุตสาหกรรมแห่งใหม่นี้ มีความหลากหลายทางชีวภาพเชิงนิเวศลุ่มน้ำ ทั้งลุ่มน้ำบางปะกงและลุ่มน้ำคลองหลวง เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง เป็นแหล่งทรัพยากรอาหารที่สำคัญ และเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่สร้างรายได้ให้คนในชุมชน

นอกจากนี้ประสบการณ์จากทุกพื้นที่ที่มีการดำเนินการนิคมอุตสาหกรรมแทบทุกแห่งได้ทำให้ชุมชนเร่งระงับเรื่องขอผลกระทบต่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งนำไปสู่ปัญหาสังคม และปัญหาด้านสุขภาพ

“เราไม่ต้องมารอโรงงานอีกแล้ว เราไม่อยากให้แม่ต้องไปล้างส้วม บ๊องสาวไปเป็นสาวโรงงาน และพ่อต้องไปเป็นยามรับค่าแรงขั้นต่ำ ชีวิตวันนี้มันตออยู่แล้ว ผมจะไม่ย้ายไปไหนอีกแล้ว พื้นดินนี้ปู่ย่าพ่อแม่สร้างมา ผมจะปักหลักตลอดไป แควนี้ญาติผมทั้งนั้น ยาก็แก่แล้ว จะให้แกอยู่อย่างไร หากโรงงานเข้ามา...”

นี่คือคำกล่าวของคุณสรายุทธ

ที่มา oknation.net 15/10/55

...คนกลุ่มนี้ช่วยจุดไฟในใจเรา

ขอให้แม่แข็งแรง

จากสิ่งมีชีวิตประหลาดเป็นแม่ 50 ปีของ
พระเจ้าแม่อยู่ปลุกภัยคือแม่ ขอให้น้ำใสสะอาด
S. S. S.

อยากให้แม่แข็งแรง
อยากให้แม่มีสุขภาพดี
อยากให้แม่มีความสุข
อยากให้แม่มีเงินใช้
อยากให้แม่มีลูก
อยากให้แม่มีสามี
อยากให้แม่มีบ้าน
อยากให้แม่มีรถ
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง

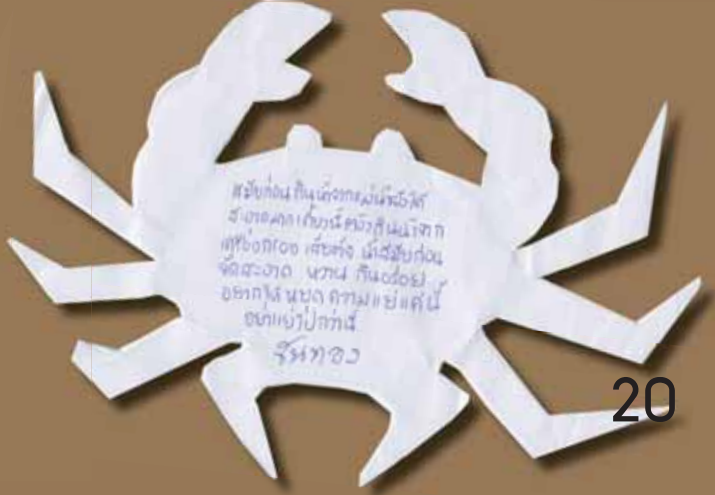
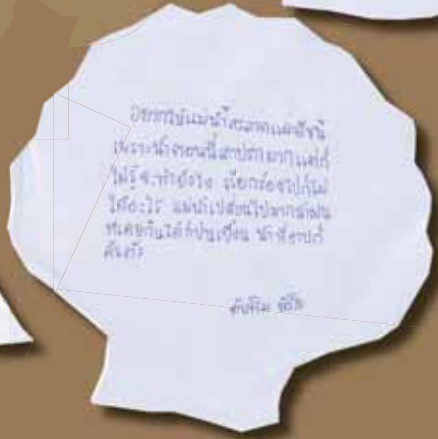
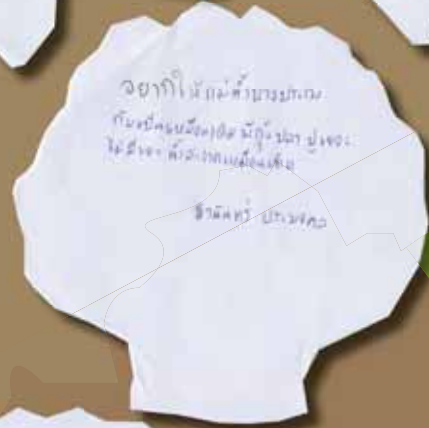
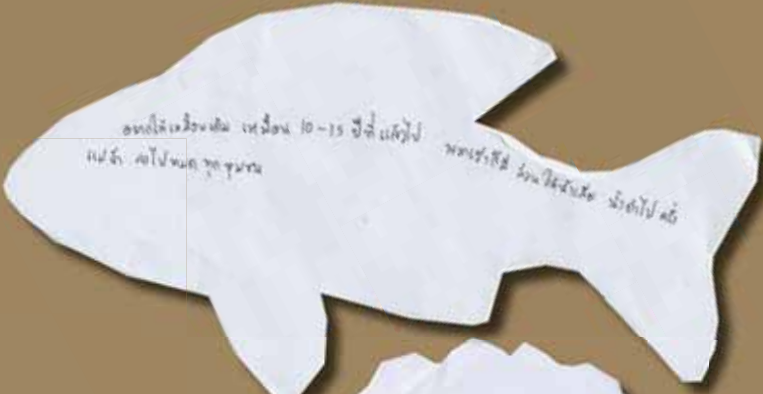
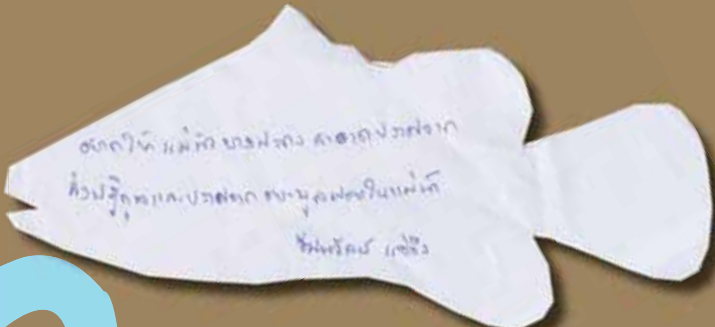
อยากให้แม่แข็งแรง
อยากให้แม่มีสุขภาพดี
อยากให้แม่มีความสุข
อยากให้แม่มีเงินใช้
อยากให้แม่มีลูก
อยากให้แม่มีสามี
อยากให้แม่มีบ้าน
อยากให้แม่มีรถ
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง

อยากให้แม่แข็งแรง
อยากให้แม่มีสุขภาพดี
อยากให้แม่มีความสุข
อยากให้แม่มีเงินใช้
อยากให้แม่มีลูก
อยากให้แม่มีสามี
อยากให้แม่มีบ้าน
อยากให้แม่มีรถ
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง

อยากให้แม่แข็งแรง
อยากให้แม่มีสุขภาพดี
อยากให้แม่มีความสุข
อยากให้แม่มีเงินใช้
อยากให้แม่มีลูก
อยากให้แม่มีสามี
อยากให้แม่มีบ้าน
อยากให้แม่มีรถ
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง

อยากให้แม่แข็งแรง
อยากให้แม่มีสุขภาพดี
อยากให้แม่มีความสุข
อยากให้แม่มีเงินใช้
อยากให้แม่มีลูก
อยากให้แม่มีสามี
อยากให้แม่มีบ้าน
อยากให้แม่มีรถ
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง
อยากให้แม่มีทุกอย่าง

- อยากให้แม่มีน้ำสมบูรณ์ และมีความอุดมสมบูรณ์ ไม่มีมลภาวะหรือขยะมูลฝอย
- อยากให้มรรษชาติเหมือนเดิมกลับมาเหมือนเมื่อก่อน กุ้ง, ปลา, เรือสีดอก สมัยเป็นเด็ก
เดี๋ยวนี้มันไม่มีให้เห็นแล้ว
- อยากให้แม่น้ำบางปะกง อุดมสมบูรณ์แบบแต่ก่อน กุ้ง หอย ปู ปลา ชุกชุม แคได้ดูบ้านหรือ
ปล่อยน้ำเข้ามาก็มีกุ้ง มีปลากินแล้ว ตอนนี้มีน้อยมากหายาก
- อยากให้แม่น้ำบางปะกงใสสะอาด และปราศจากสิ่งของ และพืชผักที่ลอยมาให้หมดไปจาก
แม่น้ำแห่งนี้
- อยากให้แม่น้ำที่สามารถเดินทาง, ใช้ และเป็นแหล่งที่มีปลา กุ้ง เหมือนแต่ก่อน ไม่มี
มลพิษ เป็นเขตพื้นที่สีเขียว
- อยากให้แม่น้ำสะอาดและดีขึ้นเพราะน้ำตอนนี้สกปรกมาก แต่ก็ไม่รู้จะทำยังไง เรียกร้องไปก็
ไม่ได้อะไร แม่น้ำเปลี่ยนไปมาก น้ำฝนที่เคยกินได้ก็ปนเปื้อน น้ำที่อาบก็คันตัว
- อยากให้แม่น้ำบางปะกงเป็นเหมือน 50 ปีก่อน เพราะดำน้ำลงไปจับกุ้งได้แล้ว อยากให้น้ำ
สะอาด
- อยากให้แม่น้ำบางปะกงกลับมาเป็นเหมือนเดิม มีกุ้ง ปลา ปูเยอะ ไม่มีขยะ น้ำสะอาด
เหมือนเดิม
- อยากให้น้ำเหมือนเดิม เหมือน 10-15 ปีที่แล้วไป พวกเราก็มีส่วนทำให้น้ำเสีย น้ำดำไปครึ่ง
แม่น้ำลงไปหมดทุกชุมชน
- อยากให้แม่น้ำบางปะกงสะอาดปราศจาก สิ่งปฏิกูล และปราศจากขยะมูลฝอยในแม่น้ำ
- ไม่อยากให้มีอะไรขวางทางน้ำ บีบน้ำ ทำให้น้ำตาย และไม่มีการปล่อยดินตลอดแม่น้ำ
- อยากให้ดีขึ้นทุกอย่าง อยากให้ผู้นำ จัดการเรื่องแม่น้ำ เรื่องสิ่งแวดล้อม
- สมัยก่อนกินน้ำจากแม่น้ำยังได้สะอาดมาก เดี่ยวนี้ต้องกินน้ำจากเครื่องกรอง เสียเงิน
น้ำสมัยก่อนสะอาด หวาน อร่อย อยากให้หยุดความแค้นนี้
- อยากให้มีกุ้ง หอย ปู ปลาเหมือนเดิม ตามธรรมชาติอย่างสมบูรณ์

เทอม 1

¡ Ñ ° Ç ¹ ¡ Ò Ñ È Ñ É Ò

1. ระบุปัญหา

คุณครูได้ถามพวกเราว่า

- ในฐานะผู้บริโภค เรารู้จัก ปลากระพง ที่เรากินมากแค่ไหน
- ทำอย่างไรเราจึงจะรู้จัก ปลากระพง ทุกมิติ ทุกด้าน"

เราจึงทำการศึกษา

- ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปลากระพง คุณค่า ประโยชน์และการเลี้ยง
- ลองไปชิมตามร้านอาหารต่าง ๆ ใกล้โรงเรียน
- ย้อนรอยกลับไปยังแหล่งซื้อขายปลา เช่น ตลาดประจักษ์ศิลปาคม 61 ตลาดมหาชัย ตลาดทะเลไทย หมู่บ้านชาวประมงบางขุนเทียน รวบรวมข้อมูลเพื่อตามรอย "เส้นทางปลากระพง" กว่าจะมาถึงจานอาหารของเรา
- วิเคราะห์ความสำคัญของปลากระพงในแต่ละช่วงก่อนที่จะมาอยู่ในจานของเรา
- ชมสื่อ นักข่าวพลเมือง "ปลากระพงที่บางปะกง" สะท้อนภาพปลากระพงที่ตายทิ้งกระชัง และเกิดความสงสัยว่า

...ปลากระพงตายเพราะเหตุใด เกิดอะไรขึ้นที่บางปะกง

...เรามั่นใจได้ก็เปอร์เซ็นต์ว่าปลากระพงที่เรากินวันนี้ ไม่ได้มาจากกระชังในคอกที่ได้ชิมไป

...หากเราเป็นเจ้าของกระชัง เราจะทำอย่างไรกับปลาที่ตายลอยเต็มกระชัง

...ผู้บริโภคอย่างเราจะทำอะไรได้บ้างกับแหล่งอาหารของเรา

เราจึงทำการศึกษาเพิ่มเติม

- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง
- ศึกษาภาคสนามที่หมู่ 1 เทศบาลตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ได้ใจหายโครงการ ...ศึกษาศักยภาพของพื้นที่ในฐานะแหล่งอาหารและผลกระทบต่อพัฒนา
กรณี แม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ศึกษาปัญหา

- ร่วมฟังเสวนา CHIA (Community Health Impact Assessment) สร้างอำนาจทางปัญญาในการกำหนดอนาคตตนเองและสังคม ซึ่งพบว่า...CHIA คือ สิ่งที่จะช่วยขยายเสียงให้ชาวบ้านในการแสดงสิทธิที่จะปกป้องตนเอง โดยใช้ชุดความรู้และข้อมูล
- ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของแม่น้ำบางปะกงโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามเขตการประกอบอาชีพและภูมิศาสตร์ ได้แก่ แม่น้ำบางปะกงช่วงต้น ช่วงกลาง และช่วงปลาย

ภายใต้ข้อสังเกตคือ

....ศักยภาพของพื้นที่ลดลงเมื่อมีสิ่งแปลกปลอมจากภายนอกเข้าไปสู่ชุมชน

....สิ่งแปลกปลอมเหล่านั้นเข้ามาได้อย่างไร มีปัจจัยใดบ้างสนับสนุน

เทอม 2

3. วิเคราะห์ปัญหา

- เขียนบทความ "เราโชคดีอย่างไรที่มีบางปะกง"
- ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพิ่มเติมที่อำเภอบางคล้า อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอบางปะกง จังหวัดชลบุรี
- นำเสนอข้อมูลพื้นฐาน ศักยภาพ และการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา
- ประมวลและวิเคราะห์ความรู้ผ่านการทำ KM (Knowledge Management)
- นำเสนอร่างรายงานและงบประมาณต่อ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

4. เสนอผลการศึกษาคำถาม และการจัดเวทีสาธารณะ

5. ดำเนินการมีส่วนร่วม

- จัดทำรายงาน HIA
- ดำเนินการเผยแพร่ผลการศึกษาและการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล และความคิดเห็นด้วยการจัด เวทีสาธารณะ "เด็กออนแทมผู้ใหญ่กรณี แหล่งอาหารกับพัฒนา"

6. ประเมินผล

- ประเมินการดำเนินการจัดเวทีสาธารณะ และการจัดทำรายงาน HIA
- ประเมินตนเอง และประเมินโดย PEER
- ประเมินการทำโครงการ

โชคดีแค่ไหน? ที่มีแม่น้ำบางปะกง

...จากการศึกษาภาคสนามทำให้ได้ไปสัมผัสถึงวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง ทำให้เห็นว่ามีอีกหลายชีวิตที่จำเป็นต้องพึ่งพาความอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำสายนี้อยู่ ซึ่งหากไม่มีแม่น้ำบางปะกง พื้นที่นี้แห่งนี้ก็คงไม่สามารถผลิตทรัพยากรอาหารที่หลากหลายและอุดมสมบูรณ์ได้ในการศึกษาภาคสนามหลายครั้ง ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นที่เชื่อมโยงถึงตัวเราได้ บางเรื่องก็ใกล้ตัวเรามากกว่าที่คิด วันนี้ถ้าเราไม่ดูแลแม่น้ำบางปะกงซึ่งเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของเรา เราอาจต้องบริโภคอาหารที่ปนเปื้อน สกปรก ซึ่งเราก็อาจจะไม่สามารถตรวจสอบได้...

กฤตณัฐ พนาเกษม (ปุดฉวี)

...แม่น้ำบางปะกงไม่ต่างอะไรกับชุมทรัพย์ ที่รวบรวมสมบัติทางอาหารไว้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์ ตั้งแต่ข้าว มะม่วง มะพร้าว หอมกั้ว กล้วย และปลาหลากหลายสายพันธุ์ พื้นที่เล็ก ๆ ของประเทศไทยแห่งนี้ สร้างสรรค์สิ่งสำคัญซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของผู้คน และเกี่ยวเนื่องกับคนกรุงอย่างเรา เพราะไม่ว่ากุ้ง ปลา ข้าว มะม่วง เหล่านี้ถูกส่งมาหล่อเลี้ยงชีวิตคนกรุง ที่ผลิตอะไรก็ไม่เป็น ...เราเรียนรู้ว่าในวันนี้ชุมทรัพย์ทางอาหารกำลังเสื่อมโทรมลง อย่าให้เราต้องสูญเสีย "ความโชคดี"ของเราไป...

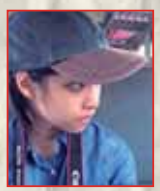
โชติณัฐชยา อรานุกุล (มิณช)

...แม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำที่สามารถเลี้ยงปลากะพงได้ดีซึ่งปลากะพงเคยชุกชุมไปถึงบริเวณตอนบนของแม่น้ำปรากฏหลักฐานคือวัดปากน้ำโจ๊ได้ ที่ตั้งชื่อวัดตามชื่อปลาที่เคยชุกชุมในบริเวณนั้น บริเวณตอนปลายของแม่น้ำในวันนี้ยังพบโลมาหัวบาตร ซึ่งมักจะตามปลาคูทะเลเข้ามาไปถึงลำน้ำตอนกลาง ตลอดสองฝั่งของแม่น้ำบางปะกงมีป่าจาก ที่ชาวบ้านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งต้น ทั้งยังมีป่าชายเลนที่รวบรวมความอุดมสมบูรณ์ไว้ ...นี่คือความโชคดีของเรา

อรณัฐชยา หลิว (เล้ง)

...ข้าพเจ้าคิดว่าพวกเราโชคดีมากจริงๆ ที่ประเทศไทยมีแม่น้ำบางปะกง เพราะตลอดลำน้ำนั้น ไม่มีส่วนใดที่ไม่สามารถนำมาทำให้เกิดประโยชน์ได้ แม่น้ำบางปะกงอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน จนไปถึงระดับประเทศ ซึ่งถ้าเราสูญเสียแม่น้ำสายนี้ไป ความลำบากคงเกิดแก่หลายชีวิต และในระดับมหภาค...

ศนิตา สิงห์แก้ว (บุจ)

...แม่น้ำบางปะกง เป็น แม่น้ำสายหลักของประเทศ ที่สร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยอย่างมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นแหล่งอาหารที่ทำให้พวกเราบริโภคกันอย่างไม่อดอยาก และยังสร้างรายได้ และอาชีพให้ผู้คนมากมาย แม่น้ำบางปะกงนั้นเปรียบได้กับเส้นเลือดสายใหญ่ที่เราจะสูญเสียไปไม่ได้...

อัศนี สอนวิธานวิธาน (บอมบี)

...แม่น้ำบางปะกงเป็นสายน้ำที่หล่อเลี้ยงชุมชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำ และผลผลิตทางการเกษตร ที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน และประเทศหลายหมื่นล้าน ... เชื่อว่าด้วยความชุกชุมของอาหารที่โลมาฉะเชิงเทราชอบซึ่งคือปลาคูทะเล จึงปรากฏพบโลมาที่นี่ ซึ่งช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชม ...จะเป็นความโชคดีหรือไม่ ที่แม่น้ำบางปะกงยังคงสะอาด และสมบูรณ์เหมือนเดิม...

ณัฐอร นิยมกบอบ (เบล)

ประเทศไทยของเราถือโชคดีมาก ที่มีแม่น้ำบางปะกง เพราะแม่น้ำบางปะกงเปรียบเสมือนสายเลือดหล่อเลี้ยงหลายแสนชีวิต เพราะเป็นพื้นที่ที่ผลิตอาหารเลี้ยงคนทั้งประเทศและบางส่วนถูกส่งออกไปขายยังต่างประเทศ ทรัพยากรที่ได้จากพื้นที่นี้ ถือว่าเป็นของดีของประเทศของเราว่าได้ และคงมีไม่กี่ชาติในโลกที่มีพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์และมีทรัพยากรที่หลากหลายเท่าประเทศไทย ถ้าหากประเทศของเราขาดแม่น้ำสายนี้ หรือหากแม่น้ำต้องเปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมโทรมเราคงไม่มีโชคดีเท่าเดิม

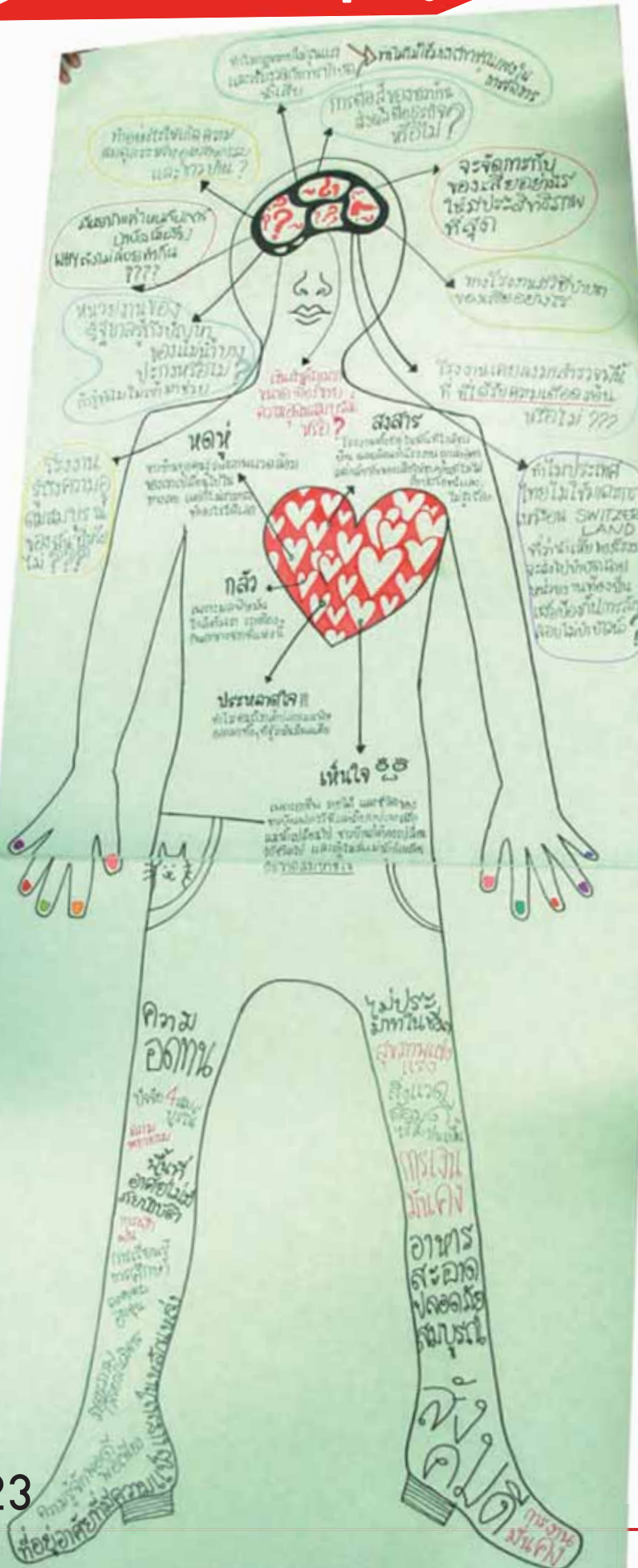
นภัสสร เรืองศิริ (ตวง)

...แม่น้ำบางปะกงเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญมากแห่งหนึ่งของประเทศ! ซึ่งมีทั้งผลผลิตสัตว์น้ำทั้ง กุ้ง หอย ปู ปลา และทรัพยากรอื่นอันอุดมสมบูรณ์อีกนับร้อย หากขาดลำน้ำสายนี้ไป ก็คงเปรียบเหมือนว่าเราได้ขาดเส้นเลือดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงประชาชนในชาติไป นอกจากนี้แล้ว หากมองในแง่ของคนกรุงเทพฯ หากไม่มีแม่น้ำบางปะกง น้ำก็อาจท่วมตัวเมืองซึ่งเป็นแหล่งเศรษฐกิจได้ เนื่องจากเราใช้แม่น้ำบางปะกงเป็นเส้นทางระบายน้ำหลักทางหนึ่ง ทำให้สามารถป้องกันกรุงเทพฯ บางส่วนเอาไว้ได้...

พิชชัส จิตรอนุวัฒน์ (เพิน)

เด็กวอน... ตามผู้ใหญ่

- แม่น้ำบางปะกงเป็นพื้นที่กำเนิดและเลี้ยงดู จำเป็นด้วยหรือที่ต้องหาวิธีการสร้างความสมดุลระหว่างอุตสาหกรรมและวิถีเดิมของชาวบ้านกับบางปะกง

- ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีอยู่แล้ว โครงการพัฒนาใดก็ตาม ที่เข้ามาทีหลัง ทำไปไม่แสดงความรับผิดชอบต่ออย่างเต็มที่

- เหตุใดจึงยังมีอุตสาหกรรมใบเมื่อชาวบ้านเองสามารถพึ่งตนเองได้โดยมีชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่อย่างไร้ปัญหา

- เนื่องจากพื้นที่แห่งนี้มีความอุดมสมบูรณ์แล้ว ทำไปไม่พัฒนาต่อ ยอดจากของดีที่มีอยู่เดิม แทนที่จะนำอุตสาหกรรมเข้ามาทำลายความเป็นวิถีเดิมของชุมชน

- พื้นที่ที่ถูกคว้านซื้อไปเป็นนิคมอุตสาหกรรมเป็นพื้นที่แหล่งอาหารของเรา ถ้าให้ใคร จะคุ้มหรือไม่กับการที่เสียพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ไป

- โรงงานเคยลงมาสำรวจพื้นที่ ที่ได้รับ ความเดือนร้อนหรือไม่

- มันยากแค่ไหนกับการบำบัดน้ำเสีย ทำไปกี่ไม่ทำกัน

- ทำไมประเทศไทยไม่ใช้มาตรการเหมือน Switzerland ที่ว่าน้ำเสียของโรงงาน จะส่งไปบำบัดโดยหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อป้องกันการล้นท้นไม่บำบัดน้ำ

- ทำไมกำหนดให้เฉพาะท่าเรือที่มีพื้นที่ 1,000 ตรม. ถ้า EIC ท่าเรือที่มีพื้นที่เล็กกว่าหลายท่าเรือ เมื่อรวมกันก็ใหญ่กว่า 1,000 ตรม. และสามารถสร้างผล กระทบได้ ¼ | ปี

- วัฒนบิวิริบำบัดของเสียอย่างไร สบสัยว่ายังมีระบบจัดการที่ดี ต้นทุนก็ยิ่งสูง โรงงานบำบัดจริงหรือไม่

- ใครอยากมีบ้านอยู่ใกล้โรงงานและท่าเรือบ้าง

- ชาวบ้านเห็นความเปลี่ยนแปลงและอยากได้แบบเดิม เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือไม่ และจะทำอย่างไร

- การพัฒนาคืออะไรกันแน่ และเราควรพัฒนาอะไร

พวกเรานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรุ่งอรุณ ในฐานะคนนอกที่เข้าไปศึกษาพื้นที่อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอบางปะกง จังหวัดชลบุรี ความรู้ในพื้นที่นี้สำหรับเรา...เป็นศูนย์ แม้จะลองหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาบ้างก็เทียบไม่ได้กับการได้พูดคุยกับคนที่อยู่ในพื้นที่ จึงเป็นความโชคดีที่ได้ลงไปศึกษาจากชีวิตของผู้คนในพื้นที่จริง เราได้เรียนรู้เรื่องราวมากมายที่พวกเราไม่เคยรู้มาก่อน

วันนี้เราได้รู้ว่าแม่น้ำบางปะกงสำคัญกับเราอย่างไร สิ่งดีงามของจังหวัดฉะเชิงเทรามิใช่เพียงหลวงพ่อโสธรฯ ที่แท้แม่น้ำบางปะกงสายนี้คือสิ่งล้ำค่าของชาวบางปะกง

ในพื้นที่อำเภอบ้านโพธิ์และอำเภอบางปะกง ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาของพวกเราเป็นแหล่งภูมิปัญญาที่ล้ำค่า สะท้อนภาพชีวิตของผู้คนที่ผูกพันกับธรรมชาติและสายน้ำ ไม่ว่าจะเป็ภูมิปัญญาการทำจากที่คุณภาพชั้นเยี่ยม ซึ่งพวกเราทั้งในความทนทานของตึบจากที่อยู่ได้ถึง 6 ปี ส่วนนของผู้เฒ่าผู้แก่ที่กล่าวถึงจากว่า “ลูกกินได้ ไบแก้อร้อน” จึงคงไม่ผิดนัก เพราะต้นจากจะสามารถขึ้นได้ทั่วไปริมน้ำ ชาวบ้านไม่ต้องปลูก ไม่ต้องดูแล เติบโตเองได้ ชาวบ้านใช้สอยได้สารพัดประโยชน์ และสามารถใช้ได้ทุกสวน

แต่วันนี้ผู้คนไม่นำตึบจากมาUNGหลังคาอีกแล้ว ต้นจากถูกตัดโค่นไปมาก และถูกแทนที่ด้วยนาุ้งและฟาร์มไก่ ระบบนิเวศ ทุ่ง ปลา ปูที่เคยพึ่งพิงอาศัยจากเป็นที่หลบภัยก็ลดจำนวนลงด้วย ป่าจากสองฝั่งแม่น้ำบางปะกงหายไปพร้อมกับความเสื่อมโทรมของแม่น้ำ

ไม่ต้องแปลกใจที่ลูกหลานชาวบางปะกงจะสามารถจดจำภาพในอดีตที่สวยงามของแม่น้ำนี้ได้ คำบอกเล่าที่ว่า...ไม่ว่าจะเป็นาุ้ง ปลา หอย ปู มีมากมายจนซื้อเมื่อเปล่าจากแม่น้ำได้ บางครั้งปลาก็กระโดดขึ้นเรือมาให้จับเองหรือแควนมือในน้ำ ทุ่งจะเวียนหัวชุนหวดให้จับรวบได้ง่าย ความรู้สึกของเด็กที่เกิดในทศวรรษนี้คงไม่เชื่อว่าเหตุการณ์เช่นนี้จะเป็จริง...แต่ก็ต้องเชื่อ

และตอนที่พวกเราทำการศึกษาพื้นที่ เกิดคำถามหนึ่งที่ว่า “เหมือนเรากำลังฆ่าตัวตาย” เพราะการที่เราทำลายความอุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำบางปะกง ก็เหมือนเรากำลังวางยาในอาหารของเราเอง เรากำลังทำลายรั่มไม้ชายคาของตนเอง

สถานการณ์ที่อำเภอบ้านโพธิ์ และอำเภอบางปะกงควรต้องอยู่ในความสอดส่องระวังของชาวบ้านอย่างใกล้ชิด เมื่อโครงการทำเรือวางแผนที่จะเปิดดำเนินการในไม่ช้า และนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่วางแผนขยายการดำเนินการมาสู่พื้นที่แก้มลิงธรรมชาติ หากว่าทั้ง 2 โครงการดำเนินการได้สำเร็จ คงมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในพื้นที่ ในลักษณะ “หน้ามือเป็หลังมือ” ชาวบ้านจะยอมแลกหรือไม่กับป่าจากแหล่งสุดท้าย การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจะได้รับผลกระทบหรือไม่ จากมลพิษทางอากาศ ซึ่งนำไปสู่โรคภัยชนิดใหม่ในกุ้ง และปลา แม้วันนี้ฟาร์มบางเจ้าจะมีระบบจัดปรับคุณภาพน้ำของตนได้ก็ตาม น้ำจะท่วมเพราะพื้นที่นิคมกีดขวางทางน้ำไหล การระบายน้ำไม่สามารถทำได้ การเข้ามาของผู้คนแปลกหน้า ผู้ไม่มีจิตสำนึกรักถิ่น ทรบรทุก ปัญหาสังคม และปัญหาสุขภาพเหล่านี้จะ “เข้มข้น” ขึ้น ในพื้นที่อำเภอบ้านโพธิ์ และอำเภอบางปะกงเป็แน่ บ้างว่านิคมอุตสาหกรรมยอมเจรจากับชาวบ้านมากขึ้น บ้างว่าชาวบ้านยังไม่รู้เรื่องโครงการทำเรือ และจะมีใครซึกก็คนที่กำลังต่อสู้ในเรื่องนี้

แต่เราเองจะขอเป็นส่วนหนึ่งที่จะร่วมรักษาแม่น้ำบางปะกงด้วยกัน

นักเรียนสายศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนรุ่งอรุณ

เสนอให้...รัก “แม่” บางปะกง...เป็วาระสำคัญขอ
ชุมชน ปลูกฝังและขับเคลื่อนให้เยาวชนและคนรุ่นใหม่รัก
ในสิ่งมีค่าที่ตมบิ

เสนอให้ภาครัฐควรรให้ความสำคัญในเสียงชาวบ้านมากกว่า
ภาคอุตสาหกรรม เพราะชาวบ้านย้ายฐานการผลิตไม่ได้

เสนอให้ไม่แลกอาหารกับการพัฒนาใดๆ

